

Pipafüüst

2008. december • II. évfolyam, 8. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

Születésnapra

Egy évvel ezelőtt Jászfényszarun egy izgalmas, kalandos útra hívtuk a Kedves Olvasót, hogy felfedezzük együtt a mi kis világunk szépségeit, életmódjának nehézségeit, értékeit.

Egy évesek lettünk!

Örök emberi tulajdonság, hogy egy-egy közösség szeret megemlékezni születése kerek évfordulójáról – mi is ezt tesszük, amikor visszatekintünk az elmúlt egy évre. Nyugodt és szélsőséges napokban is tettük a dolgunkat: összejöttünk, leültünk, elgondolkodtunk, összenéztünk s megvitattuk... csak úgy, mint „a régiek, akik időnként, ha sorsuk fordult, családjakkal összejöttek, megbeszélték dolgaikat. Egy pipafüüstnyi időre megcsendesedtek, csak úgy, komótosan. Megvitatták a múlt és jelen törekvéseit, hogy okulhassanak belőle a közös jövőjük érdekében”.

Volt értelme? Összejöttünk, megbeszéltük, megvitattuk pro és kontra... leírtuk. Volt hatása? Érdeklődve olvasták Önök, Kedves Olvasók: hol is az igazság? Beszéltek róla, megkerestek bennünket (szóban, telefonon, írásban) kiegészítették véleményükkel – hiszen mindenkinek van véleménye, ki rögtön kommunikálja, ki csak hónapok múlva.

Van folytatása? Az első számok finanszírozása magánérőből történt – ezért csak köszönettel tartozunk! A későbbiekben a fenntartáshoz támogatás, előfizetés, hirdetés, értékesítés és egy sikeres pályázat is hozzájárul. A szerkesztők önkéntes munkája, a terjesztők segítsége is hozzájárul a hírmondónk sikeréhez.

Van értelme? A helyi lap kiegészült térségi tartalommal. A pályázati támogatás révén eljut a megyeszékhelyre, szomszédságokba és a járság minden (18) településére. Van hatása? Tudjuk kölcsönösen informálni egymást – erre bízunk a civileket, vállalkozókat is. Nyitottságunk ösztönzőleg hat más „nyilvánosságra” is.

Tesszük a dolgunkat a nyílt, demokratikus párbeszéd reményében, a kis közösségeink érdekében. Várjuk tehát Kedves Olvasók a leveleiket, híreiket s köszönjük mindazoknak, akik megtisztelik újságunkat írásaikkal, az Olvasókat a nyilvánossággal!

Kovács Béláné Pető Magdolna
Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság
felelős kiadó

Mikszáth Kálmán: Falusi karácsony

(...)

Hanem ott künn a falvakon vagy te szép. Aranyos köntöskéd tündöklő fényével beragyogja az alacsony falusi szobákat. Ott még hisznek benned... Oda már én is szívesen követlek a fantáziámmal!

Csikorog a hó a nagy patkós csizmák alatt. Lázás sürgésforgás van az egész faluban. Fák ünnepélyesen ütögetik össze a zúzmarás gallyaikat, a jégcsapok csillogó üde pompában lógnak le az ereszekről, az ablakok tele vannak rajzolva jégvirággal. Bent a kályhában vígan pattog a tűz, künn a konyhában kong a mozsár, amelyben a mákot törlik, a szomszéd házból egy másik mozsár felel neki, sűrög-forog az asszony nép, gyúrnak, dagasztanak, kenik a kalácsot tojássárgájával... Szerke a faluban minden kémény füstöl. Fehér tejszín felhő kavarg belőle. Éles rezgő hangon zúg az esti harang.

Ez az igazán szép. Minden meglátszik, hogy vendéget várnak.

(...)

Erzsébet nap – 15 éves a Népfőiskola

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság 15 éves fennállását ünnepeltük 2008. november 21-22-én, s ebből az alkalomból ismét megszerveztük az Erzsébet napi kézműves kiállítást és vásárt (november 21-én, pénteken), támogattuk a Városi Könyvtár által szervezett rákóczi falvai Macimúzeum gyűjteményének bemutatását. Ekkor került sor a népfőiskola fotóműhelyének bemutatkozására is.

A BLNT DUFLEX Fotóműhely vendégeit Kovács Béláné Pető Magdolna, a népfőiskola elnöke köszöntötte, a kiállítást Samuné Tusor Mária a Gödöllői Duflex Fotográfiai Stúdió alelnöke nyitotta meg. Palotai János esztéta, a Budapesti Műszaki Egyetem nyugalmazott tanára, aki jelenleg a Moholy-Nagy László Művészeti Egyetem Vizualis Kommunikáció Tanszékének vendég oktatója értékelte a kiállított fotókat. A kiállítás december végéig tekinthető mag a Művelődési Házban.

Ezt követően került sor az immár hagyományos Erzsébet napi köszöntőre, amelyet a népfőiskola alelnöke tartott:

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság nevében szeretettel köszöntök mindenkit, aki útra kelt és eljött közenk, hogy együtt örüljünk az immáron 15. Erzsébet Napi ünnepségünkön.

Mindannyian úton vagyunk, akkor is, ha azt hisszük, hogy már célba értünk. Úton vagyunk, de soha ne legyünk útonálló! Nem szabad megállnunk, mert akkor feltartjuk a haladókat, a többieket. Ha nem tudunk az örök boldogság reményében élni, akkor lelki értelemben útonállók válnak mi magunk is.

Érdekes, hogy az útonállók pont azokból élnek, akik haladni akarnak. Egy útonállónak akkor kopna fel az álla, ha mindenki útonálló akarna lenni. Nem lehetne senkit kifosztani. Igaz, Isten felkelti napját jókra és gonoszokra, úton levőkre és útonállókra egyaránt. Mi azért csak törekedjünk, hogy életünk minden pillanata haladásnak minősüljön.

Ehhez a haladáshoz nélkülözhetetlen, hogy jól tudjunk ünnepelni! Ünnepeink úgy szóljanak rólunk, hogy közben Az, akinek mindenért hálával tartozunk, az Isten ne kerüljön ki középről. Épp emiatt választottam mára egy találkozás történetét.

„Mária útnak indult, és a hegyekbe sietett, Júda városába. Zakariás házába tért be és üdvözölte Erzsébetet. Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, örömeiben megmozdult méhében a gyermek, maga Erzsébet pedig eltelt Szentlélekkel. Nagy szóval felkiáltott: Áldott vagy az asszonyok között, és áldott a te méhed gyümölcse!”

Mária útnak indult. Azért kelt útra, hogy segítsen. Az Istennel való találkozás a másik ember felé kell fordítson bennünket! Nem tarthatjuk meg magunknak, amit kapunk. Nem csak nekem, hanem mindenkinek akarja rajtam keresztül adni az Isten, amit Tőle kaptam. Szűz Mária lá-

togatása Erzsébetnél. Az Ő példájuk erősítsen bennünket a másik emberhez való odafordulásunkban és adjon erőt, hogy útonállóból úton lévőkké váljunk!

Kérem, engedjék meg, hogy mindezek jegyében most jó szívvel és örömmel köszöntsem az Erzsébeteket! A jelenlévő Erzsébeteket külön is, mégpedig ezzel a csokorral, amit Berényiné Erzsikének, Társaságunk alapító tagjának adok át.

Isten éltesse a Böbékét, Zsókákat, Erzsikéket, Zsókat, Böskéket, Bözsikéket!

Dr. Kocsis András egy virágcsokrot adott át Berényi Ferencné Erzsikének, amellyel jelképesen minden Erzsébetet köszöntött. Az este ünnepi születésnapi torta elfogyasztásával, beszélgetéssel zárult.

2008. november 22-én a FÉBE és a BLNT közösen ünnepelte az alapításuk 15. évfordulóját. Az ünnepséget követően reneszánsz zenét hallgathattunk, illetve reneszánsz lakomára került sor.

Kovács Béla

Áldott, kegyelemteljes, békés karácsonyi ünnepeket kíván a Szerkesztőség!

Jeles évfordulók

December

270 évvel ezelőtt született és 225 évvel ezelőtt hunyt el Jelky András (Baja, 1738. április 20. – Buda, 1783. december 6.) kalandor, felfedező. Szabólegényként 1754-ben vándorútra kelt, melynek célja Franciaország volt, de végül több mint 20 évig tartott, és sokkal messzebbre vezetett. Bejárta Európa és Délkelet-Ázsia nagy részét (Suriname, Makaó, Kanton, Batávia – ma Djakarta), átélte több erőszakos besorozási kísérletet, hajótörést, egy kalóztámadást, eladták rabszolgának, Ceylonban ember-evő törzs fogságából menekült meg. Batáviában tiszti ranggal egy árvaház igazgatója lett, elismertséget és komoly vagyont szerzett. Később a polgári őrség kapitányává nevezték ki, a holland követség titkos tanácsosa lett, többször járt követségben Japánban és Jáván. Felesége és batáviai patrónusa halála után 1776-ban tért vissza Európába, majd 1778-ban Budára.

15 éve hunyt el Dr. Antall József (Pestújhely, 1932. április 8. – Budapest, 1993. december 12.) a rendszerváltás utáni első szabadon választott magyar kormány miniszterelnöke, tanár, könyvtáros, muzeológus, politikus. 1954-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészkarán végzett magyar-történelem szakon. Levéltáros, a pedagógiai intézet kutatója, majd az Eötvös József Gimnázium tanára volt 1957-ig. A forradalom idején részt vett a Keresztény Ifjúsági Szövetség megalapításában, ezért 1957-ben rövid időre letartóztatták, majd fegyelmivel áthelyezték a Toldy Ferenc Gimnáziumba. 1959-ben politikai okokból eltávolították a tanítástól. Könyvtáros lett, előbb a Szabó Ervin Könyvtárban, majd az Orvostörténeti Múzeumban, melynek 1974-től megbízott, 1984-től kinevezett igazgatója. 1988-tól részt vett az MDF rendezvényein, a második lakitelki találkozón, 1988 szeptemberében a párt alapító tagja. Az Ellenzéki Kerekasztal, majd a Nemzeti Kerekasztal tárgyalásain az MDF egyik fő delegátusa lett, 1989 októberében a párt elnökévé választották. 1990 májusától haláláig a Magyar Köztársaság miniszterelnöke.

125 éve született Kós Károly (eredetileg Kosch) (Temesvár, 1883. december 16. – Kolozsvár, 1977. augusztus 25.) építész, író, grafikus, könyvtervező, szerkesztő, könyvkiadó, tanár, politikus. 1902-1907 között általános mérnöki, majd építészmérnöki tanulmányokat folytatott a József Műegyetemen. Építészeti munkájában elsősorban a kalotaszegi népi építészet, az erdélyi népművészet és történelmi építészeti emlékek motívumait igyekezett felhasználni. Híres munkái közé tartozik az óbudai református parókia, a budapesti állatkert egyes pavilonjai, a Wekerle-telep, a Székely Nemzeti Múzeum (Sepsiszentgyörgy), a kolozsvári református („kakasos”) templom és a kolozsvári múcsarnok. Ezzel együtt már életében a „kalotaszegi ezermester”-ként tisztelték, hiszen kiemelkedő alakja volt az erdélyi magyar irodalomnak (pl. Az országépítő – regény (1934), Budai Nagy Antal – színmű (1936)), de ez is csupán az egyik arculata volt mindannak a művészi, tudományos és kulturális teljesítménynek, mellyel múlhatatlan érdemeket szerzett.

150 éve született Krencsányi Kálmán (Pest, 1858. december 25. – Budapest, 1936. január 25.) budapesti rendőrfőkapitány-helyettes. 1879-ben lépett rendőrségi szolgálatba. 1918-as nyugdíjba vonulásáig kerületi rendőrbírói, a detektívtestület vezetői és fővárosi rendőrkapitány-helyettesi pozíciókat töltötte be. Az 1920-as évek elején magán-detektív-irodát nyitott, majd visszavonult. A hazai bűnügyi nyomozást tudományos alapokra helyezte. Nyomozási rendszere a környezettanulmányon alapult. A brit rendőrséget követően a kontinensen elsőként vezette be a személyazonosításnak és nyilvántartásnak az ujjlenyomatokon alapuló módszerét.

105 éve született Neumann János (Budapest, 1903. december 28. – Washington D.C., 1957. február 8.) magyar származású matematikus. Jómódú, bankár zsidócsaládban született. Iskolai tanulmányait 1913-ban kezdte meg a nagyhírű Fasori Evangélikus Gimnáziumban, 1920-ban elnyerte az ország legjobb matematikus-diákja kitüntetését. A budapesti tudományegyetem matematika szakára járt, de hallgatója volt a berlini tudományegyetemnek a zürichi Szövetségi Műszaki Egyetemnek is. Vegyészmérnöki diplomáját 1925-ben szerezte Zürichben, matematikából 1926-ban doktorált Budapesten. 1930-ban vendégprofesszornak hívták az Egyesült Államokba, Princeton-ba, ahol hamarosan professzori állást kapott, majd a Princetoni Institute for Advanced Studies professzora lett. Tanácsadóként részt vett első atombomba titkos programjában, 1955-ben pedig az öttagú Atomenergiai Bizottság tagjává nevezték ki. Rendkívül szerétagzó munkásságát csupán címszavakban lehet összefoglalni: Elsősorban matematikusként tartják nyilván, de ő a számítástechnika modern történetének az egyik legnagyobb alakja – ma is az általa kialakított elvek alapján működnek a számítógépek. Oscar Morgensternnel közösen alapművet írt a játékelméletről. Fizikusként a lökés- és a robbanás hullámok vezető szakértője, de az áramlástanban is kiemelkedő eredményeket ért el. Foglalkozott még statisztikával, kvantummechanikával, asztrofizikával, automataelmélettel és meteorológiával, sőt filozófiával is. A Financial Times 2000-ben a 20. század emberének nevezte.

30 éve hunyt el Honthy Hanna (Budapest, 1893. február 21. – Budapest, 1978. december 30.) énekesnő, színésznő. Tanulmányait magánúton végezte. 1912-ben szerződtette a Népopera. 1916-tól a főváros különböző színházaiban – Vígszínház, Revü Színház, Blaha Lujza Színház, Király Színház, Belvárosi Színház – kapott szerződést. 1925–27-ben és 1949-től a Fővárosi Operettszínház tagja volt, bár igazán csak egyes szerepekre szerződött. Prózai színházakban is sikerrel szerepelt, de ő elsősorban az operett és a daljáték műfajának volt vezető énekes, évtizedeken át ünnepezték mint primadonnát.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Magyar Életrajzi Lexikon, Új Könyvpiac – Évfordulók, Wikipédia)

VI. Sztafetcie Pamieci Lowczóvek Zakliczyn

A cím talán csak annyiban árulkodó, hogy Lengyelországgal kapcsolatos, de mit is jelenthet? Hatodik alkalommal rendezték meg a Lengyel Szabadság Napján testvérvárosunkban azt a 23 kilométeres emlékfutást, melyen immár másodszor a jász-fényszaru csapat is részt vett.

Nyáron a helyi sportegyesület látták vendégül lengyel barátaink és ekkor szóba került, hogy idén november 9 és 12. között újra várnák futóinkat a közös megemlékezésre és a hagyományos erőpróbrára. A delegáció vezetője Szakali János ekkor azt javasolta, mi lenne, ha ezúttal a Jász Íjászok képviselnék városunkat. Remek lehetőség nyílt meg ekkor hagyományörző csapatunk előtt, mely a Kapcsolatok Napján újra megerősítést nyert, így lehetett csomagolni. A „kalandtúra” résztvevői Szalóki Csongor, Mészáros Ádám, Gyetvai László, Keresztessy János, Ágota Róbert, Kókai Géza, Kókai Dániel, dr. Szerencsés Istvánné és Matécsa László Csaba voltak.

Újra meg újra elámulok, mennyire jó Lengyelországban, közelebről Zakliczynben lenni. A Szlovákiát elborító szürkeség után üde tájak köszöntik a látogatókat régen látott melegrekorddal (13 Celsius fok). A gazdák azokat a domboldalakat is megművelik, melyeken szánkózni is veszélyes, virágznak a családi gazdaságok és a boltokban helyi termelők nagyon jó minőségű termékeit lehet megvásárolni igen korrekt áron. Szóval nem szaporítanám a szót, mert hamar félreértések is támadhatnak abból, ha jól működő mintákat emlegetek.

Tavaly, amikor először adatott meg, hogy eljussak Zakliczynbe, a testvérvárosi kapcsolatot régebben ápolók felkészítettek arra ami Sztasek fogadjában várni fog attól leesik az állam. Nem volt ez másként most sem csak ezúttal a csapat többi tagját kellett magához téríteni meglepetéséből. Remek szállás, remek ételek (3 nap átlag 5 kg hízás, futással együtt).

A program egyeztetése után nyugovóra tértünk, másnap újult erővel keltünk útra,

hogy megemlékezzünk az I. világháborúban elesett és idegenben eltemetett hőseinkre. Ismét rájöttünk történelem oktatásunk több tízéves gyengéjére, miszerint huszadik századi történelmünk oktatása teli van fehér foltokkal. Sajnos ezzel arányosan a miénk is. 1914 őszétől kezdve a galíciai fronton az Osztrák-Magyar Monarchia, Oroszország és Németország katonái vívtak véres háborút egymással, az akkor önálló állammal nem rendelkező, de hazájukat védő lengyel katonákkal kiegészülve. 1915 nyaráig több ezren estek el itt, a volt frontvonal mentén majd 400 katonai temetőben nyugszanak. Ezek közül kerestük fel azt, ahol legtöbb magyar katona nyugszik.

Lengyel barátainkkal közösen leróttuk kegyeletünket és ígéretet tettünk arra, hogy nyáron visszajövünk és a sírokat rendbe tesszük, mert az osztrák Fekete Kereszt csak saját halottairól gondoskodik, ami természetes is, csak az nem, hogy tudatlanságunkból fakadóan mi nem teszünk meg

minden tőlünk telhetőt az emlékek és emlékhelyek ápolására, gondozására.

A rövid kirándulásokat követte az igazi megméretetés. Csapatunk tagjai váltás, pihenő nélkül teljesítették a távot (Kókai Dani 12 évesen!) hegyen völgyön keresztül, közben négy kisebb katonai temetőben méceset gyűjtöttek és rövid időre megálltak tisztelni az elhunytak emléke előtt. Zakliczynbe visszaérve kifutottunk a helyi temetőbe

ahol a kisváros első hősi halottjának sírjánál rövid megemlékezést tartottak részvételünkkel. Itt megerősítettük korábban nyilvánított szándékunkat a temetők gondozását illetően, melynek Tarnow város polgármestere – akihez a fenti temetők tartoznak – nagyon örült, ugyanakkor hitetlenkedett is, mert eddig ilyen jellegű felajánlás még nem érkezett. Jó tudni, hogy Tanow szülötte Bem tábornok, aki rengeteget tett a magyar és a lengyel nép szabadságáért.

Mielőtt elindultunk volna haza, meghívót nyújtottunk át májusi íjászversenyünkre, melyet köszönettel elfogadta vendéglátóink és meginvitáltak minket a városnap rendezvényekre, hagyományörző bemutatót tartani.

Köszönjük az igazgató úrnak, hogy lehetővé tette a kapcsolat felvételét számunkra is és Jászfényszaru városának, Polgármester asszonyának támogatását kiutazásunkhoz.

Matécsa László Csaba

Amióta édesanyámat hazahívta Teremtője, a szenteste karácsonyfája alatt, amikor már elhalkul a Csendes éj gyönyörű zenéje is, édesapa mesélni kezd elcsendesedő unokáinak, dédunokáinak.

A karácsonyfa fényei, a csillagszórók fürge csillagai, a ház simogató, ölelő melege, a fenyő illatával keveredő frissen sült kalács illata, a gyönyörűen becsomagolt ajándékok, az ünneplőbe öltözött csonka kis család... – az ő féltett, kívánt, őrzött, szeretett kis családja: az övéi – mind-mind hatalmas érzéseket kavart föl a múltból, megállíthatatlanul törnek fel az emlékek, amiket meg kell osztani. Igen, meg kell osztani! Mindenkiel, akivel csak lehet... Addig, amíg lehet... Az idegen földön töltött karácsonyok emlékét..., a borzalmak emlékét... Hátha erőt meríthetünk belőle... Mert minden olyan nagyon nehéz... És mégis! Ez a földi paradicsom!

Édesapa elmúlt 85. Nem jutnak eszébe nevek, elfelejti, keresi a szavakat... de ami több mint 60 éve történt...? Ó, az egészen más... Az olyan, mintha tegnap lett volna! Még mindig hallja az idegen vezényszavakat, szájában érzi a rohadt káposzta ízét, a moslék ízét, a földben talált fagyott krumpli ízét, vagy a barna kenyér ízét, amit a főnök kutyájától lopott el, hogy kibírhatatlan éhségét csillapítsa. A megalázó szenvedések, az elnemfogadható haláltudat csak fokozták az élet szeretetét, és sohasem hagyták kihúyni a túlélés makacs reményét.

Most is szívesen mesél a Pipafüst olvasóinak. Hadd tudják csak minél többen, hogy miért nem adta föl... hogy mi hozta haza, mi adott erőt a küzdelemhez! Hadd tudják csak meg minél többen..., hogy micsoda erő a hit, a szeretet! Hogy a legreménytelenebb helyzetben is van remény...

– 1944 szeptember 1-jén vonultam be sorkatonai szolgálatra. 21 éves voltam. Áldott állapotban lévő, gyönyörű fiatal feleségemet szüleimre bízam és mentem, mert menni kellett. Körülbelül 130-an lehettünk, akik egyszerre kaptuk a parancsot.

A világháború már évek óta dúlt. Minket kiképzés nélkül a frontra vittek. A 33-as Hegyivadász Pótzászlóaljhoz kerültünk, Kolozsvár mellé.

Egy hónap múlva, éjszaka – őrségben voltunk – az orosz tankok körülzártak bennünket. Ellenállás nélkül adtuk meg magunkat, értelmetlen harc lett volna. Először úgy tűnt, hogy tán haza is engednek bennünket. Aztán egy hét után ellenkező irányba, gyalog indultunk a nagy útra. Éhesen vánszorogtunk, hajtottak bennünket. Menet közben Misinkó Imre is meg én is eladtuk a köpenyünket kenyérért, amit persze együtt ettünk meg a többiekkel. Úgy 20 nap múlva valami állomásra értünk, ahol marhavagonokba tuskoltak, lökdöstek bennünket. Mikor elhagytuk Erdélyt, ránk zárták kívülről az ajtókat, és hat nap hat éjjel meg sem álltunk. Nem kaptunk sem egy korty vizet, sem egy falat kenyeret. Egymástól alig fértünk, annyian voltunk egy vagonban. A vagon padlójába lyukat vágtak, hogy el tudjuk végezni a szükségletünket, de egy-két nap után már ez nem kellett. Sokan nem bírták ki, a végén már halottakkal utaztunk.

Hat nap után, valahol Kijev, Harkov közelében álltunk meg. Aki még bírt, az letámolygott a marhavagonokból, adtak egy forró teát, aztán „Igyi barak! Igyi barak!” Lökdöstek, toloncoltak be bennünket összetákolat barakokba. Még a teteje is deszkából volt, becsurgott rajta az eső. A süvítő szél hordta be a havat. Ablaka sem volt, a priccseken csak a csupasz, kemény gömbfák, se aljadzó, se szal-

ma, semmi takaró. No oszt aludjál rajta! Ketten összefeküdtünk, hogy melegítsük egymást.

Aztán úgy három nap múlva sorakoztattak bennünket. Akinek nem volt köpenye, azt kilökdösték a sorból. Engem is, meg Misinkót is. Menni akartunk mi is a többiekkel, de azt mondták, hogy ők messzire mennek, mert nekik van jó köpenyük. – Marhetti Karcsinak, Menyhárt Vencelnek, Török Sanyinak. – Ekkor szakadtunk el a földijeinktől, ekkor láttuk őket utoljára....

Itt köszöntött ránk az első szent karácsony orosz földön. Éjjel kettő tájban nagy kiabálással fölzavartak bennünket, hogy kell 10 ember. Odaszóltam Misinkónak, hogy „Imre, most született a kis Jézus. Ugyan hova visznek bennünket?” Szerszámokat – pajszervasat, lapátot – kellett magunkkal vinni. Az éjszakában jó messzire kihajtottak bennünket, kijelöltek egy helyet, hogy ássunk gödröt. Volt legalább harminc centis fagy. Kínkeservvel törtük fel, nagy darabokban, fessegettük, kínlódtunk. Délután négy órára letünk kész. Visszamentünk a lágérba, adtak két és fél deci édes kukoricakását, mert mi most sokat dolgoztunk, mehetünk újra. Előállt egy lovaskocsi, mentünk utána. Ahol megállt, 16 vagy 17 tiszta meztelen halott volt piszkosan, csatakosan, egymás hegyén-hátán. Többüknek a végbele is kilógott. Azokat kellett a kocsira földobálni. Olyan rettenetes látvány, olyan borzalmas érzés volt, hogy egyikünk jobbra öklendezett, másikunk balra hányt. Bizony sokunkból kijött az édes kása.

Aztán elindult a kocsi, menni kellett utána. Mikor odaért, ahol a gödröt ásatták velünk, megálltunk, belökdösték a halottakat a gödörbe. Vagy húsz centi homokot kellett rájuk szórni. Volt, akinek a nagylábujját sem lepte el a homok. Ezzel kész volt a temetés. Aztán visszakullongtunk a lágérba.

Ez volt az első karácsonyunk.

A hosszú, kegyetlen hideg tél nagyon nehezen múlt el, lassan melegedett az idő. De a nyár viszonylag jó volt. Kijártunk kaszálni. Szerettem is, tudtam is jól, értékelték is, többet adtak enni, mert háromszor annyit teljesítettünk, mint a ruszkiak.

De mikor újra hidegre fordult az idő, a mi sorsunk is újra nehezebb lett. Utat építettünk.

1945-öt írtunk. Karácsonykor is kihajtottak bennünket, de olyan veszett hideg volt, hogy nem bírtunk dolgozni, szaladgáltunk, hogy ne fagyjunk meg. Kajánul röhögtek az örök, hogy nem baj, ha nem dolgozol, de szenvedsz!

Eljött az este, mentünk befelé, a kapunál a gyönyörűsi doktor, Karcsi bácsi állt. Mondtam neki, hogy nézze meg a lázam. Megfogta a pulzusom, rögtön küldött a gyengélkedőbe. Megmérték a lázam, már le is fektettek. Kaptunk egy kis korpalevest, aztán Karcsi bácsi mindenkinek mérte a lázát. Mikor odaért hozzám, kérdezte az orosz orvosnő, hogy szkolko? Azt mondta, hogy szorok agyin dva. Hát én érttem, de meglepődtem nagyon. Kérdeztem, hogy doktor úr, mennyi volt a lázam? Á, nem sok, fiam, csak harmincnégy. Nem annyit hallottam, doktor úr! Megszólt az orvosnő, hogy mit mond a magyar? A lázát kérdezi, hogy mennyi volt. Mennyi volt neki? Akkor már nem oroszul válaszolt, hogy ne értsem. Azt mondta, hogy einundvierzigzwo. Azt is érttem. Jaj, doktor úr, mi lesz velem? Az orosz orvosnő legyintett, hogy utrom kaputt. Mikor elmentek este, jó Istenem, mi lesz velem? Magamra vettem egy köpenyt, ötször-hatször körüljártam a gyengélkedőt. Imádkoztam. Istenem, hány társunkat ástuk el mint az állatot! Hát én is itt halok meg? Jó darabig kint időztem, aztán bementem, lefeküdtem, el is aludtam. Reggel jött be Karcsi bácsi. Legelőször odajött hozzám: No, te élsz? Élek. Aztán jött az orosz orvosnő is: Ungar kaputt? Nyet! Nagyon csodálkoztak, kérdezték, hogy mit csináltam, de később csak Karcsi bácsinak meséltem el. Azt mondta, hogy a hideg vitte le a lázamat. Nagyon szomorú karácsony volt, de hálát adtam az Istennek, hogy mégis megsegített.

Amikor mínusz 30 fok alá süllyedt a hőmérséklet, már nem hajtottak ki bennünket, hiszen alig volt ruhánk. Bent a barakban, nagy köveken ülve, nagy köveket törtünk kis darabokra, kis kalapáccsal az utépítéshez. Ez bizony nagyon kegyetlen munka volt.

1946 karácsonya már szebb volt. Magyar bunkerben 134-en voltunk, magyarok.

– Hogy nézett ki, milyen volt a magyar bunker?

– Körülbelül 140 cm mélyen a földbe volt beásva, ablaka is volt, a járószintnél. Náddal fedtük be a tetejét. Ide

nem fújt be a szél sem, magunknak építhettük, megengedték. Mohácsi főhadnagy volt a parancsnokunk, sokszor hangoztatta, hogy ő antifasiszta.

Karácsony este megkérdezte, hogy tudjuk-e, hogy karácsony van? Hát hogyan tudtuk volna! Azt mondta, hogy énekeljük el a Mennyből az angyalt, aztán foglaljuk el a helyeinket és hallgassuk meg őt. Saját versét kezdte szavalni nekünk:

Harangzúgás hallik szét a nagy világba
Ma van a Megváltó születése napja.
Megváltást hirdetnek földön és az égen,
Ünnepel mindenki a földkerekségen.

Mi is ünnepelünk szerény hajlékunkban,
Hazafelé szállunk, de csak gondolatban.
Kis házunk ablakán csendesen benézünk,
Megjelennek sorban, akiket szeretünk.

Öreg édesanyánk görnyedező háttal,
Homlokán és arcán gondterhelt sok ráncsal.
Reszkető kezében fiának fényképe,
Csókkal árasztja el, imádkozik érte..

Elaggott hű párja csendben vígasztalja:
Ne sírj, talán fiunk hazajön tavaszra!
Szegény jó apánknak mily nehéz a sorsa,
Vigasztalja párját, s ő van rászorulva.

Vigasztalja párját és az lesz a vége,
Könnyes szemmel, együtt néznek föl az égre.
Együtt sírnak ketten, együtt mondanak imát:
Óvja meg az Isten, hozza haza fiát.

Másutt karácsonyfát látunk az ablakban,
Ott ül a kis család szótlán, elhagyottan.
Majd a kicsi fiú töri meg a csendet:
Édes jó anyukám, mondj valami szépet!

Mesélj apukámról, merre jár azóta?
Azt mondtad, hogy haza hozza a Jézuska!
Az édesanyának szíve összeszorul,
Keserűségében szeme könnybe borul.

Ne sírjál, anyukám, te tudod legjobban,
Apu nem volt bűnös a nagy háborúban.
Mért is tette volna, hisz nem volt érdeke,
Dolgozott, hogy legyen a házunknak kenyere.

Szinte most is látom azt a barna arcot,
Amikor a rácson még rám kipillantott.
Szinte most is hallom a vonat moraját,
Amellyel elvitték, hogy leigazolják.

Most megint más a kép, a gondolat marad.
Ifjú feleség a karácsonyfa alatt.
Szétfoszlott szegénynek minden szép reménye,
Alig pár hét után hagyta itt a férje.

Betlehemi Jézus, te atya Úristen!
Térden állva kérünk, jelenjél meg itten!
Hozd el ránk a napot, legyen béke újra!
Ezt hozza el nekünk kicsi Betlehemből
Világ megváltója, a kicsi Jézuska!

Akkor már reménykedtünk, hogy egyszer majdcsak hazajutunk valahogy.

– Mikor, hogyan, kik kerültek haza?

– Én 1947 szeptember elsején értem haza, éppen három esztendőre. De addig már folyamatosan jöttek hadifoglyok. Akik rosszabb fizikai, egészségi állapotban voltak, azokat hozták haza előbb. Pénzes Miklós tanító úr is előbb jött, hozta a családnak a híreket, hogy meg vagyok, élek. Egy barakban voltam vele az utolsó időben. Akkor már a konyhán mosogató voltam. Szegénynek sok lesült, odaégett korpát loptam ki a konyháról, a kondérok aljából kikapartam, jó nagy darabokban jött föl. Este mindig várt a kapuban, hogy mit hoztál, fiam?

Mikor begördült velünk a vonat az állomásra, nagy igyekezetemben a túloldalra szálltam le, és nem tudtam átjönni, amíg el nem ment a vonat. Mikor elment, a kedvesem állt velem szemben. Csak egymáshoz rohantunk, öleltük egymást oszt rítunk...

Hála neked, jó Istenem!

Vidékfejlesztési pályázati hírek

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007-2013 időszakra vonatkozó Nemzeti Vidékfejlesztési Program, melynek keretében 2008. október 19-én hatályba léptek az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. tengely nem horizontális intézkedéseinek pályázati kiírásai, melyek a következők:

1. Mikroállalkozások létrehozása és fejlesztése: A támogatás célja a vidéki térségben új mikroállalkozások létrehozásának illetve működő mikroállalkozások beruházásainak műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása.

2. Turisztikai tevékenységek ösztönzése: A támogatás célja a falusi-, agro-, és ökoturisztikai szolgáltatásainak élénkítése, melyet a vállalkozások, magán szálláshely férőhelyeinek növelésével, a falusi és ifjúsági szállások színvonalának emelésével.

3. Falumegújítás és- fejlesztés: A támogatás célja a településkép, a vidéki lakókörnyezet és a közösségi terek, közterületek állapotának javítása. Faluközpontok felújítása, korszerűsítése például: térburkolat, csapadékvíz-elvezetések, utak, járdák, parkolók építése, felújítása, zöldfelületek növelése, meglévő parkok felújítása, piacok, játszótérek kialakítása és felújítása, szobrok, emlékhelyek környezetének rendbetétele.

4. Vidéki örökség megőrzése: A támogatás célja a meglévő helyi és/vagy országos védettségű és épített örökségvédelmi értékek (templomok, kápolnák, szobrok) felújítása, rekreációja. Az érintett települések: bővelkedik műemlékekben és helyi védettségű épületekben, szobrokban. Az épített természeti és kulturális örökségek megőrzése felújításokkal, egyéb infrastruktúrával elérhető lehet. (külső-belső felújítás, zöldfelületek létrehozása, felújítása stb.)

A pályázatok benyújtási ideje meghosszabbításra került: 2009. január 10-ig.

A Jászszági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete (JKHK Egyesülete) októbertől felállított munkaszervezete – együttműködve a Helyi Vidékfejlesztési Iroda iroda-

vezetőjével (HVI Iroda) várja a Jászberényi kistérség jogosult településeiről érdeklődőket a pályázatokkal kapcsolatban.

Jász-Nagykun-Szolnok megye hat Helyi Közössége vehette át Herbály Imrétől és Kőrösiné Bódi Judittól Jászapátin a Leader címet jelképező táblákat. Lóczi Miklós, a JKHK elnöke rámutatott, hogy olyan fejlesztések valósulhatnak meg a térségekben, melyek valóban a vidéken élők számára jelentenek segítséget, előrelépést.

Annak érdekében, hogy előmozduljon a vidéki társadalmi és gazdasági fejlődés, a Kistérségek felzárkóztatásához szükséges körülmények létrejöhessenek, valamint a különböző forrásokból táplálkozó támogatási források hatékonyan legyenek felhasználva **létrejött 2008. december 2-án a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) Tanácsa és Elnöksége.** A hálózatban együttműködnek a helyi önkormányzatok, helyi civilszféra szereplői, helyi vállalkozók és társadalmi szervezetek az érintett kormányzati szervekkel, melynek következtében hatékonyabb vidékfejlesztés valósul meg.

Őn is lehet a MNVH tagja, ingyenesen regisztrálhat a Helyi Vidékfejlesztési Iroda Irodavezetőjénél, így első kézből kaphat információkat az Önt érintő pályázati lehetőségekről.

Mihályi Mónika, Pető István

Jászszági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete

Székhely: 5130 Jászapáti,

Velemi Endre út 4-6.

Iroda: 5130 Jászapáti,

Tompa Mihály u. 2.

Tel: (57) 443-570

E-mail: jaszberenyi@vkszi.hu

Web: www.jabe.hu, www.jkhk.hu

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 8.00–12.00; 13.00–19.00

Kedd-Péntek: 8.00–12.00; 13.00–17.00

Jászapátiai Baráti Egyesülete – Helyi Vidékfejlesztési Iroda

Mihályi Mónika – HVI Irodavezető

5130 Jászapáti, Velemi Endre út 4-6.

Tel. (30) 600-48-18

Fax: (57) 540-620

E-mail: jaszberenyi@vkszi.hu

Web: www.jabe.hu, www.hvi.hu

Rövid hírek, észrevételek

2008 decemberétől felzárkóztató (7. és 8. ált. iskolai osztályos) és szakmai képzéseket szervezünk és indítunk – hosszú távon. A képzéseket helyben, Jászfényszaru valósítjuk meg a Barhács és Társa Oktató Központ közreműködésével. A szakképzésekről bővebb információt a következő lapszámban közlünk.(BLNT)

Jászfényszaru valamennyi lakosának békés karácsonyi ünnepeket és eredményekben, sikerekben gazdag boldog újévet kíván a Jászfényszarui Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

ÁDVENT A KÖNYVTÁRBAN

A Városi Könyvtárban elkezdődött az ünnepvárás, amikor megérkezett hozzánk a 3 méter körüli ezüstenyő. A gyerekek, és vállalkozó kedvű felnőttek segítségével sikerült a fenyőfát ünneplőbe öltöztetni, karácsonyfává varázsolni. A feldíszített fa, az idősök otthonába kerül majd, szeretnénk, ha megszínesítené a karácsonyukat, ezért is igyekeztünk, hogy igazán szép legyen.

Bujdosó Katalin, a Városi Könyvtár igazgatója

Örömmel vettük észre, hogy a településünk új információs táblákkal gazdagodott. Gratulálunk és köszönjük a megvalósítást!

Jó érzéssel tapasztaltuk, hogy a Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti Kar jászberényi intézménye előtt egy tábla került kihelyezésre: Az intézmény egész területén tilos a dohányzás. Egészséges életmódra példamutatással nevelhetjük a fiatalokat – főként azokat a fiatalokat, akik hamarosan nevelőkké, tanítókká is válnak.

Folyamatosan megvalósultak az NCA támogatású programok: Demokratikus közbeszéd fóruma (dec. 12.), Készségfejlesztési kompetencia gyakorlatok (dec. 13.)

ADVENTI KÁVÉHÁZ

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság 2008. december 19-én, 18.00 órai kezdettel a Rimóczi Kávézóban Kávéházi Estét szervez, amelynek keretében Jászfényszaru is bemutatkozik a BaHorKa együttes. Ezt követően kerül sor egy kávéházi beszélgetésre, amelynek aktualitása, hogy egy éve jelentettük meg a civil közéleti hírmondó újságot „Pipafüst” címmel.

Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2008. december 10-én, szerdán tartotta soron következő ülését, amelynek napirendjei a város honlapján előzetesen olvashatók voltak. Az első napirendben került sor dr. Kakas Tünde fogorvos bemutatására, akit dr. Csábi László jószívvel ajánlott a testület tagjainak figyelmébe. A doktornő 2008. november 18-án vehette át diplomáját, amelyben „cum laude” minősítést kapott. Gyakorlatait meglepedésekkel, dicséretekkel végezte. Tervei között szerepel, hogy fogszabályozási szakvizsgát tesz. A szükséges igazolások beszerzése és jogi procedúrák után 2008. február 1-től reméljük, hogy településünk orvosi között köszönhetjük őt. A testület jelen lévő tagjaitól 100%-ban bizalmat kapott.

Köszönjük, hogy az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával (146.077 Ft) támogatták szervezetünk céljait, munkáját! Célunk továbbra is segíteni a helyi közösség szerveződését, információkhoz való hozzáférés lehetőségének bővítését, a népfőiskolai tevékenységet. Kérjük Önöket, hogy továbbra is támogassák személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával társaságunkat!

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság adószáma:18822197-1-16

Köszönjük: Kovács Béláné Pető Magdolna Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság elnöksége nevében

Örömmel tapasztaltuk, hogy a város honlapján olvasható volt a testületi ülés napirendje. A 13 fős képviselő testületből 12 fő volt jelen, Berze Péter hiányzott. Az ülésen 19 napirendi pont szerepelt, valamennyit részletesen nem mutatjuk be, csak a fontosabbakra kívánunk kitérni az alábbiakban:

1. napirendi pont: Lee James, a Samsung Electronics Magyar ZRt. pénzügyi vezetője tájékoztatójában bemutatta a pénzügyi válságnak a cégóriásra gyakorolt kedvezőtlen hatásait, kérte a 2008. évben fizetendő, számításai szerint kb. 967 millió Ft iparűzési adó mérséklését. A gyár tervezett bevételei messzemenően alulmúlják a korábban vártakat, és véleményük szerint nehéz azt indokolni, hogy kisebb nyereség mellett a korábbi évekhez képest több helyi adót kellene fizetniük.

Polgármester Asszony válaszában emlékeztetett arra, hogy az előző években a helyi iparűzési adó rendelet alapján nem annyit adót fizetett a Samsung, amennyit a nyeresége után járt volna, hanem jelentős kedvezményben részesült. Az Önkormányzat a lakosság életszínvonalának emelése

érdekében jelentős beruházásokba kezdett, amelyek végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges a Samsung által fizetendő iparűzési adó. Attól azonban nem zárkózott el, hogy egyéb módon, pl. kedvezményes földvásárlási lehetőséggel támogassa a Samsung helyi bővülését.

Lee James úr viszontválaszában megköszönte, hogy az Önkormányzat képviselőtestülete megoldást keres arra, hogy a Samsung Jászfényszarun továbbra is fejlődni tudjon. Megérti azt is, hogy az általuk fizetett adóra is nagy szükség van a településen. A közös álláspont kialakítása a város és a cég vezetésének közös feladata lesz.

10. napirendi pont: A közüzemi vízdíjat a 2008. évi bruttó 224 Ft/m³-ről 234 Ft/m³-re emelte a képviselőtestület, ami 4,3%-os

áremelésnek felel meg. 1 m³ ivóvíz önköltségi ára 107,61 Ft, ez a jelentős árkülönbözet abból adódik, hogy a vízszolgáltatás biztosítása érdekében a differenciából tartalékalap képzésére kerül sor.

A szennyvíz díját a lakosság részére a 2008. évi 214,8 Ft/m³-ről 228 Ft/m³-re emelte a képviselőtestület. Az áremelés mértéke így 6,3%. A szennyvízkezelés önköltsége viszont 333 Ft m³-ként. Ez a jelentős különbség abból adódik, hogy több mint 53.000 m³ olyan szennyvizet is kezelnek a szennyvíztelepen, amely után senki nem fizeti meg a díjat. A képviselőtestület elég hosszasan elidőzött ennél a témánál, hozzászólásukban többen kifejezésre juttatták, hogy miért a becsületes állampolgárok fizetnek azok után is, akik illegálisan

veszik igénybe a szennyvízhálózatot. A bejelentés nélküli rákötők kapcsán azt a határozatot fogadta el a képviselőtestület, hogy a GAMESZ vezetője január végére dolgozzon ki javaslatokat az illegális rácsatlakozók felderítése és szankcionálásuk érdekében.

12. napirendi pont: A képviselőtestület egyhangúan elfogadta, hogy 2009-ben megtervezésre kerüljön a következő utcák szilárd burkolattal történő ellátása: Viola, Liliom, Bajza, Szikra, Vasvári, Vörösmarty, Kismalom és Táncsics.

13. napirendi pont: A testület egyhangúan elfogadta, hogy a Sárga Iskola mellett parkoló, út és gyalogjárda épüljön a Kaszinóudvaron keresztül, amelyhez szükséges a Dózsa György út 3 szám alatti lakóingatlan kertje egy részének megvásárlása.

16. napirendi pont: Az Alvég-Újtelep rendezési tervében meghatározottaknak megfelelően a következő években sor kerül annak megvalósítására, amelyhez a Cigány Kisebbségi Önkormányzat segítségét is igénybe veszik.

Kaszai Tamás

Tájékoztató

Jászfényszaru Város Képviselőtestületének 2008. november 26-i üléséről

Barátnők beszélgetnek

Finom reggeli illat, gyümölcsstál az asztalon, és a megbeszélte kávéval várt Nagyné Farkas Anikó. Régóta ismerjük egymást, sok mindent tudunk egymásról, mégis most egy új oldaláról ismerhettem meg őt.

K-né: Mindketten úgy mond „jöttmentek” vagyunk, beköltözötték. Tehát jómagam is tudom, milyen nehéz döntés, fordulópont egy család életében, amikor lakhelyet, családot, barátokat maga mögött hagyva új hazát, házat választ. Ti hogyan kerültetek Jászfényszarura?

N-né Anikó: Klaudia lányom egyéves, Anett lányom óvodás volt, amikor idekerültünk. Egy kisfaluból jöttünk, Nyírpilisről, ahol nem nagyon láttuk annak a lehetőségét, hogy gyerekeinket jó iskolába tudjuk járatni. Emiatt gondoltunk a költözésre. A férjem nagybátyja Jászfényszarun élt, ma is itt él, és munkát ajánlott neki. Így esett a választás Fényszarura. Alბérletben kezdtünk Szalai Erzsike néninél, ahol 8 évig laktunk. Szinte családi kötelék alakult ki közöttünk, mindenben támogattak bennünket.

Több meghatározó élményem van az első napokról az itteni emberekkel kapcsolatosan. Kettő ezek közül: Az egyik alkalommal a gyógyszerárba menet szembe jött velem egy hölgy, akinek én jó napot kívántam. Mire a hölgy a következőt mondta: Ha te jó napot kívánsz nekem akkor te nem vagy idevalósi. Hagy mutatkozzak be, én vagyok a polgármester, tegeződjünk! Azóta tegeződünk.

A másik történet: Meszeltük az albérletet, ahogy az ilyenkor lenni szokott meszes lett a hajam is. Az üzletben ismeretlen emberek szívesen adtak tanácsot, hogy mivel tisztítsam le a mézcsappokat. Közben kiderült, hogy most költöztünk ide, és szívélyes tanácsokkal, információkkal láttak el.

K-né: Ma már szinte mindenki ismer. Anikó a konyhás néni, a boltos, a dráma-műhely tagja, a színházi, mesetáboros, az énekkaros, a női focista, a kézműves, gyöngyfűző. A hivatását két szomszédos településen, Tóalmáson és Szentlőrincán gyakorolja. Ő a két település hitoktatója. Aki ismer téged, tudja, hogy a hit vezérel az életedet. Miben gyökerezik a hited?

N-né Anikó: A nagymamám, aki már lassan 90 éves lesz, még mindig ott szolgál az oltár mellett – ebben segítségére van az anyukám is. Nekem a gyermekkoromban nem volt kérdéses, hogy megyünk a templomba, mert én abban nőtem fel, az életemnek a része volt. Sőt tovább megyek, amikor férjhez mentem, akkor én meg voltam győződve arról, hogy az egyházi esküvőm a „hivatalos” esküvő. Nyilván most már tudom, hogy tényleg az... Nem tudtam, hogy a tanácsnál is kötelező polgári esküvést tartani. Én görög katolikus vagyok, mindig is gyakoroltam a hitemet. Az ottani atyával személyes jó kapcsolatban voltam gyerekkorom óta. Sokszor beszélgettünk zenéről, művészetekről, könyveket ajánlott. Emlékszem, amikor Klaudia lányom született, névjavaslat is volt. Azt mondta: „Anikó a kislányod legyen Kincső, mert neked ő egy kincs.”

Amikor ideköltöztünk, kerestem a kapcsolatot, hogy bekapcsolódhassunk az egyház életébe. Az, hogy itt Jászfényszarun római katolikus vallást gyakorolnak az emberek, nem jelentett különösebb problémát a hitéletemben. Itt is sikerült bekapcsolódnom az egyház életébe, rendszeresen jártunk szentmisékre. A férjem támogatja a hitem gyakorlását, bár neki nem olyan intenzív a kapcsolata az egyházzal, mint nekünk.

K-né: Milyen elhatározásból lettél hitoktató?

N-né Anikó: Szalai Erzsike néninél laktunk akkoriban albérletben, amikor szólt, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen indul hitoktató szak. Elmondta, hogy többedmagával rám gondoltak, hogy adjam be a jelentkezésemet. Nagyon megtisztelő volt, hogy alkalmasnak tartanak a feladatra. Mi éppen akkor építkeztünk, minden forintra szükség volt, és minden időnköt igénybe vette, így sajnálattal nemet mondtam. Egy év múlva beköltöztünk az új lakásunkba, és Erzsike néni nem felejtett el. Szólt ismét, hogy gondoljam meg, elkezdem-e az iskolát. Azt válaszoltam, lehet, hogy elkezdem. Egyszer csak megjelent egy borítékkal a kezében: összegyűjtötte nekem a beiratkozási díjat. Ma sem tudom, hogy kiknek köszönhetem. Természetesen nem akartam elfogadni, de azt mondta, hogy nem sérthetem meg azokat, akik bíznak bennem. Így kezdtem el a tanulmányaimat a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

K-né: Milyen szakmai végzettségre van szüksége egy hitoktatónak?

N-né Anikó: Ha jól tudom, főiskolai végzettségre, vagy már megkezdett főiskolai tanulmányokra. Nyilván vannak olyan idősebb hitoktatók, akiknek nincsen meg a főiskolai hitoktatói végzettsége, de a tapasztalatuk messze felülmúlja az enyémet. De a mai élet-helyzet azt kívánja meg, hogy legyen a hitoktatónak főiskolai végzettsége. Nagyon félttem, de az első vizsgáim jól sikerültek, és ez megerősített abban, hogy itt a helyem. Jelenleg a szakdolgozatom témáját keresgetem. Nagyon nehéz helyzetben vagyok, mert szinte minden témát a magaménak érzek, párhuzamokat fedezek fel az életemmel. A legnagyobb gondot most a nyelvvizsga megszerzése okozza. Intenzíven igyekszem az angol nyelvet elsajátítani. Ebben segítségemre vannak a gyerekeim, a tóalmási atya, a hittanos tanulóim, barátnőm Bólya-Kovács Andrea. A hitoktatást már Jászfényszarun két osztályban elkezdtem az atya megkeresésére.

K-né: Mégis elkerültél Jászfényszaruról.

N-né Anikó: Idestova 5 éve eldöntöttem, hogy váltok. Annak ellenére, hogy jól éreztem magam az iskolában, jó szívvel emlékszem mindenkire. Mégis úgy éreztem, hogy nem elégít ki a munkám minden szempontból. Nem tudtam önmagam adni teljes mértékben, volt még bennem több, amit szerettem volna kihozni magamból. Amikor eldöntöttem, hogy váltok, még nem tudtam, hogy mihez fogok kezdeni. Szerintem 2 nap sem

telt el, amikor csengett a telefonom, egy ismerősöm hívott. Elmondta, hogy Tóalmásra új atya került, aki hallott rólam, és szeretne beszélni velem. Másnap ezt a beszélgetést meg is ejtettük. Elmondta, hogy szeretne engem két faluban, Tóalmáson, és Szentlőrincán hitoktatóként alkalmazni. Ez így történt! Engem a Jóisten vezérelt oda. Ez abból is látszik, hogy egy percig sem bántam meg. Annyira szeretek oda átjárni, hogy azt szoktam mondani: hazamegyek.

És valóban, tényleg hazamegyek. Tóalmáson, ha az önkormányzathoz, a könyvtárba, iskolába, Művelődési Házba, vagy boltba bemegek, barátként üdvözlnek. Mindenben segítőkészek, bármilyen ötletem van, igyekeznek segíteni a megvalósításban. Kevesen tudják, hogy Szentlőrincán is hitoktatók, ott is ugyan olyan jó a kapcsolatunk. Egy apró példa: Év elején felhívtak az iskolából, hogy milyen időpontban szeretném tartani a hittanóráimat, és ők ezt szem előtt tartva tervezik a saját iskolai programjaikat. A szülőkre is hasonlóképp számíthatok mindkét településen. Sokszor behívnak egy kávéra, sültre, sőt többször ebédmeghívásom is van. Egy nagyon kedves barátnőm apró ajándékokat készít, hogy tudjak mit adni jutalomként a gyerekeknek. Ezek mind azt bizonyítják, hogy befogadtak, elfogadtak. A legnagyobb elismerés és bizonyíték, hogy a napokban kaptam kézhez a végleges kinevezésemet a két település hitoktatójaként.

K-né: Nem sajnálod, hogy nem itthon végezheted ezt a szolgálatot?

N-né Anikó: Leginkább itthon szerettem volna végezni a tevékenységemet. Azon kívül, hogy nem itthon tanítok, számtalan dologban igyekszem helytállni Jászfényszarun is, hiszen a szabadidőmben a településen a településért tevékenykedem. Valószínű, hogy most nekem ezen a két szomszédos településen van a helyem. Jászfényszarun vannak hitoktatók, látja a Jóisten hogy megoldott a hitoktatás, van, aki végzi a tevékenységet, így engem oda vezérelt, ahol szükség volt rám.

K-né: Másfél éve az EJHA rendezvényen a tóalmási női focicsapatban láthattunk tehetséges kezdő szerepében.

N-né Anikó: Tóalmáson néhány pedagógus, fiatal felnőtt, mozog-sportol minden hétfőn és pénteken. Ők invitáltak, hogy tartsak velük. Mivel éppen hittanos foci-kupát szerveztem, úgy véltem, nem árt, ha egy kis előtanulmányt folytatok. Szívesen fociztam, jólesett a mozgás.

K-né: Köszönjük, hogy akkor elhoztad a csapatot. Azóta már idehaza is összekovacsolódott egy elszánt közösség, aki egy remek edzővel (Török Jánossal) dolgozik. A környékbéli településeken sorra sikereket érnek el.

N-né Anikó: Csak egy kis részem volt benne.

K-né: Lehet, de a nagy dolgok létrejöttéhez a legfontosabb az a kicsi első lépés.

N-né Anikó: Egyébként nem csak a sport területén van kapcsolata a két településnek. Kulturális programokon, eseményeken is ellátogatunk egymáshoz. A tóalmási polgármester asszony a FÉBE bálon „nézett szét”, a Szentkorona Tóalmásra érkezésekor a fényszarui huszárok díszlegetek, a színházi Rozika nénival színdarabot adtak elő, a dráma-műhely tagjai szintén, a pedagógus énekkar karácsonyi műsort adott elő a templomban, az íjászokat elhívtam hittanos táborba bemutatót tartani, a Kocsis házaspár lelkiyagorlatos hétvégét vezetett stb. Igyekszem ezt a kapcsolatot továbbra is fenntartani, bővíteni. Ebben van segítségemre Nagyné Terike barátnőm, akire mindenben számíthatok.

K-né: Rendkívül sokrétű, színes az a tevékenység, amit te a három településen végzel. Rengeteg időt áldozol a civil programokra is. Mikor jut idő a családra, magánéletre? Mi az, ami igazán feltölt, amivel ki tudsz kapcsolódni?

N-né Anikó: Szerencsére a férjem és a gyerekeim egészen jól tolerálják a nyüzsgésemet. De néha én is érzem, hogy a sok elfoglaltság miatt a családomra jut kevesebb idő. Ezért igyekszem őket is bevonni, amennyire csak lehet a szabadidős programjainkba. A férjem évek óta társam a hittanos táborok megvalósításában (beszerzés, szállítás, férfi-munkák). Rendkívül ügyes ember, sok mindenhez ért, a helyi Gamesznál dolgozik. Az idősebb lányom, Anett a Kaposvári Főiskolán ifjúságsegítő szakra jár, a fiatalabb, Klaudia Jászberénybe, a Liska József Gimnázium közbiztonsági osztályába jár. Mindketten a táncitanításban, a műsorok összeállításában és legtöbbször szereplőként is segítenek nekem. Legnagyobb örömömre, hiszen addig is együtt lehet a család.

K-né: Régóta tudom rólad hogy rendkívül jó a kézügyességed. Ünnepekkor a hittanos gyerekekkel ötletes ajándékokat készítesz: figurák, díszek koszorúk. Szinte minden anyagot használtál már. Honnan vannak az ötletek?

N-né Anikó: Sok hittanos tábort szervezek, a nyáron is volt három. A lelki hitéleti felkészítésen túl igyekszem élményszerűvé tenni a táborokat. Mivel arra anyagi lehetőség nincs, hogy valakinek fizessünk a kézműves foglalkozásokért, ezért azt gondoltam, hogy megtanulok néhány technikát. Aztán egyre több lett. Most leginkább gyöngyözünk, mert ez az én legújabb „mániám”. Általában üvegyöngyökből készítem az ékszereket, de fűztem már Swarovsky kristályból is. Az az érdekes, hogy ha megcsinálok egy fajta nyakláncot, gyűrűt, akkor már nem kívánczom még egyszer ugyanazt megcsinálni. Tehát mindig újat, mást alkotok. Nincs is két egyforma ékszer, a szó szoros értelmében egyedi darabokról van szó. Az Erzsébet napi kézműves kiállításon és vásáron is bemutatkoztam a munkáimmal. Remélem, az érdeklődők tetszését elnyerték a munkáim.

K-né: A beszélgetés nyugalma után újra a „rég” Anikótól búcsúzom, aki futtában öltözött, összekapkodta a csomagjait, és rohant – várják Tóalmáson és Szentlőrincán.

Félideőben megkérdeztük...

A Pipafüst újság olvasóinak szeretnék bemutatni, hogy a város Képviselőtestülete tagjai a ciklus félidejében „belülről” hogyan látják munkájukat, milyen eredményeket, esetleg hiányokat látnak a helyi szintű képviselői demokráciában. Ezért a 2008. november 26-i ülés végén minden képviselő (13 fő) kapott egy-egy kérdőívet az alább olvasható kérdésekkel. A visszaérkezett válaszokat itt tesszük közzé betűrendbe szedve. Ezúton köszönjük minden képviselőnek, akik időt és energiát szántak kérdéseink megválaszolására.

1 Képviselői munkája félidejében hogyan értékeli a saját tevékenységét, mit valósított meg a választási terveiből?

2 Hogyan látja a lakosság a helyi közügyekben való tájékozottságát? Milyen fejlesztési lehetőségeket lát ezen a téren?

3 Milyen az Ön lakossággal való kapcsolattartása? A helyi vélemények hogyan befolyásolják az önkormányzat döntéshozatalát?

4 Kérjük, értékelje 1-től 5-ig terjedő osztályzatokkal az alábbiakat:

- A) Saját tevékenységem:
B) A képviselőtestület tevékenysége:
C) Hányast kapnék a lakoságtól:
(1 a legrosszabb, 5 a legjobb osztályzat)

Kovács Béláné Pető Magdolna

1 Áttekintve a 2006-ban leírtakat – amelyeket a 2005. évi első magyarországi LEADER pályázatban is leírtam és képviseltem –, fontosnak láttam az egységes arculatú települést, a virágosítást, az egységes információs táblarendszer kihelyezését, a lakosság biztonságérzetének növelését (térfigyelő kamerák, sebességmérők elhelyezése, közterületi felügyelőség kialakítása), a kerékpárút kiépítését, a lakosság szélesebb körű tájékoztatását a közügyekről, a település honlap és az újság(ok) fejlesztését. Támogattam és továbbra is támogatom a nyitott, demokratikus párbeszédet, a közügyek megismerését, s a lakosság abban való személyes részvételét.

A civil és képviselői munkám célja a nyilvánosság, a helyi tudás megőrzése, a helyi vállalkozások nagyobb értékű bevonása. Fontosnak tartottam és tartom a pályázati lehetőségek megismertetését (képviseelői fogadóóra, civil referensi munka), illetve képzések, szakmai tapasztalatcserék szervezését. Folyamatosan dolgozom a helyi, térségi civil szervezetek együttműködési készségének javításán. Az önkormányzati és civil pályázati munkába a legjobb tudásom szerint folyamatosan részt veszek.

A helyi civil és vállalkozásfejlesztést civil pályázataink révén folytatjuk, amely apró lépésekben ugyan, de hozzájárul a helyi gazdaság fejlődéséhez, s reményeim szerint a „jó itt élni” érzés kialakulásához. Támogatok minden nyitott civil kezdeményezést, s a helyi értékek megőrzését (pl. a Penczner Pál gyűjtemény áthelyezését a Rimóczi kastélyba).

2 A lakosság tájékozottságát és tájékoztatását szeretném javítani. A civil összefogás, munka eredményének tekintem a közéleti civil hírmondó megjelenését, amely ösztönzőleg hatott a helyi tájékoztatásra. S ez fontos, hogy a lakosság érdeklődését felkeltsük, a közügyekben való jártasságát javítsuk. További fejlesztési lehetőség egy „kihelyezett információs pont” létrehozása, illetve a térségi televízió bevonása egy-egy esemény közvetítésébe.

A 15 éves civil munkám alatt számos pályázatot írtunk. 2006-2008 között 15 db NCA, 1 db OFA, 1 db MNT, 2 db EU-s pályázatot nyújtottunk be s ebből 17 pályázatot valósítottunk meg. Ennek keretében 8 tanulmányútra, szakmai tapasztalatcserére került sor, amelyek során számos „jó gyakorlatot” (turisztikai fejlesztést, termálvíz hasznosítást, vállalkozásfejlesztést, információs pont kialakítását, településfejlesztést – belváros rendezést, falusi turizmus fejlesztést, helyi értékek megőrzését – Balaton felvidék mintái, helyi termék klaszter, nemzetközi – lengyel erdélyi, francia – jó példák pl. „Gabona útja” stb.) láttunk. A programokon részt vett több mint 60 fő jászfényszaru lakos is.

A pályázati tapasztalataink alapján biztatok mindenkit, minden civil szervezetet, intézményt, hogy lehetőség szerint mind több pályázatot nyújtsanak be, hogy ki tudja egészíteni az önkormányzat támogatását is (pl. nemzetközi kapcsolatok). A nemzetközi kapcsolatok kiépítésében és fenntartásában folyamatosan közreműködöm, a háttérből mások munkáját is segítem.

3 A tanári, önkormányzati, civil munkám révén sok színtéren találkozom a lakossággal, ahol igyekszem tájékoztatni és tájékozódni. Töreksem bevonn mindenkit a közéletbe. Keresem a kapcsolódási pontokat, hasonló érdekeket s egyfajta közvetítő, kapcsolótevékenységet folytatok. Aki megtisztel bizalmával, véleményével, mindig meghallgatom. Ösztönzők mindenkit, hogy vegyen részt a nyílt üléseken, előkészítő megbeszéléseken, hogy a település érdekei mellett közösen tudjuk kiállni és a közös ügyekben a lehető legtöbb információ, nézőpont ismeretében dönthessünk!

4 A) 4 B) 4 C) 4

Lovászné Török Magdolna

Boldog adventi felkészülést és áldott, békés karácsonyt kívánva küldöm válaszaimat a kérdőívre.

1 Az önkormányzat Egészségügyi, Szociális és Idősügyi Bizottságának elnökeként elsőként tudok segíteni a szociálisan rászorulókon és az időseken.

Az általános iskola igazgatóhelyetteseként, a művészeti iskola vezetőjeként a leginkább figyelemmel tudom kísérni az oktatásban az esélyegyenlőség elvét, a gyermekek hagyományápoló, értéket teremtő tevékenységét. Több civil szervezet tagjaként a legaktívabban tudom segíteni városunk civil szervezeteit.

Szavazataimmal támogatom minden olyan lehetőséget, amely a fejlődést elősegíti, amellyel szebbé, komfortosabbá tudjuk tenni településünket.

2 Tapasztalatom szerint a lakosság nagy része érdeklődő és tájékozott. Természetesen mindenki főként azon dolgok iránt érdeklődik, amely az életére leginkább hatással van. Testületi üléseink nyilvánosak, az azokról készült jegyzőkönyvekbe bárki betekinthez. Szívesen látjuk és várjuk az érdeklődőket.

Nem tudom a képviselői fogadónapoknak lenne-e értelme? Hiszen a problémák sosem a fogadónapon, hanem előtte és utána jelentkeznek. Kis település, kis közösség lévén a polgármester is és mindegyik képviselő elérhető.

3 A munkám és érdeklődési köröm miatt is számos alkalommal van a lakossággal való találkozásra. Az emberek között élve nyitott szemmel és füllel járok; szívesen veszem, sőt jól esik, ha kérdéseikkel, problémáikkal megkeresnek. Saját tapasztalataim mellett a legjobban a lakosság véleménye befolyásolja döntésemet, hiszen a jászfényszaru lakosokat képviselem. Ez a feladatom, ezért választottam az önkormányzat tagjainak sorába.

4 Erre az utolsó kérdésre nem lehet jól válaszolni. Sem alulértékelni, sem felülértékelni nem akarom sem a saját, sem a képviselőtestület működését. Szerintem nem is a képviselőnek kellene erre válaszolni, hanem a lakosoknak, akiknek megbízásából tevékenykedünk.

Természetesen igyekszem a legjobban, a legkörültekintőbben, a legfelkészültebben tenni a dolgomat. Mindig tudásom legjavát nyújtom a bizottsági javaslatok tételénél. Mindez nem könnyű feladat, mert nem lehet minden döntés mindenki számára kielégítő, főleg ebben a nehéz világgazdasági helyzetben. Ez kiindulópontja a felfokozott érzelmeknek, az indulatoknak. De ígéretemhez híven a szeretet, béke, tisztesség és a mások iránti tisztelet jegyében képviseltem és ezután is így fogom képviselni településünk minden lakóját.

Sándor Sándor

1 A teljesség nélkül kiragadok egy-két megvalósult beruházást, melyek egybeestek az elképzeléseimmel, amelyekhez én is hozzájárulhattam. Örülök az Önkormányzat és a lakosság által is támogatott szennyvízberuházás III. üteme megvalósulásának. Most már elmondhatjuk, hogy Jászfényszarun teljes egészében kiépült a szennyvízhálózat. De ugyanúgy örülök a templomkertben megépített betonkocka-járdának is.

2 A közügyekben való tájékozottság egyéni igényektől is függő lehetőség. Van, ki jobban, van, ki kevésbé él vele. Véleményem szerint azonban erre minden lehetőség biztosított: újságok, honlap, testületi anyagok, részvételi lehetőség. Ennek bővítését nem látom szükségesnek.

3 A lakossággal való kapcsolattartásom jó, ami pl. személyes beszélgetéseken keresztül az önkormányzat döntéshozatalát is befolyásolhatja.

Szakali János

1 Az újabb képviselői ciklusom alatt több olyan célt tűztem magam elé, amelyek nagy része kapcsolódik eddigi munkáimhoz:

– Az iskolai elvándorlás megakadályozása, amely eddig sikeres, mivel az iskola sokrétű lehetőségeivel versenyképes a környékbéli városok iskoláival. Néhányan ugyan a jászberényi általános iskolákba járatják gyermekeiket, de helyükre is érkeztek mások a környékbéli településekről.

– Sportpálya és a sportegyesület gondozása, fejlesztése. A sportpálya korszerűsítésére 50 millió Ft-ot nyert az önkormányzat, így a munkálatok jövőre elkezdődnek és 2009-ben egy megszépült pálya várja a szurkolókat és a sportolni vágyókat is. Minden korosztálynak az UEFA előírásai szerinti saját csapata van, akik a hasonló nagyságú, sőt néha nagyobb település csapataival szemben is megállják a helyüket. Persze itt még sok a tennivaló. A célunk az lenne, hogy a helyi labdarúgó csapatot túlnyomó részét helyi játékosok alkossák.

– Lehel tó és környezetének rendezése. A Jász Íjászok a Horgász Egyesülettel közösen gondozza. Itt rendezte az íjász csapat idei nagysikerű versenyét. Úgy érzem ez megoldódott és elbírálás alatt áll az önkormányzatnak egy pályázata, mely újabb anyagi erőket mozgósítana a tó és a régi vásártér szépítésére.

– Sportcsarnok. Az Önkormányzat terveiben a nagysikola és a városközpont felújítása után következik. Nagy hátrány, hogy már 10 éve nincs lehetőség, hogy pályázati forrást vonjunk be e célra.

– Testvérvárosi kapcsolatok fejlesztése. Idén az Iglice Néptánc Együttes által kezdtet kapcsolatot sikerült kiterjeszteni a Sport Egyesületre és a Jász Íjász csapatra is. A kapcsolatok gondozását a civil szervezetek önállóan végzik, remélem, tartósak lesznek.

– Termálvíz hasznosítása. Az Önkormányzat már felvette a kapcsolatot olyan településekkel, melyek a közintézmények fűtésére már használják és keressük a befektetőt a fürdő létesítésére is.

2 Véleményem szerint a tájékozottság csak az érdeklődésen múlik. A testületi ülések nyíltak, két újság tájékoztatja a lakosságot a jászfényszaru közügyekről. Megítélésem szerint a lakosság zöme már nem annyira érdeklődő, mint korábban. Amennyiben igény van rá, akkor személyes fórumon is részt veszek, mivel nagy titkok nincsenek. Ennek igényét a város honlapján fel lehetne mérni.

3 Mint képviselő én is összegyűjtöm környezetemből a különböző véleményeket, de az önkormányzat döntéshozatalát elsősorban a lehetőségek határozzák meg, persze lehetőség szerint a lakosság véleményének figyelembe vételével. A lakossággal való kapcsolattartásomat a munkámból adódóan is jónak, sőt az átlagosnál jobbnak ítélem.

4 Ez ügyben szerintem a lakosság véleményét kellene megkérdezni.

Szűcs Antal

1 Nagy választási ígéreteket nem tettem, de a lakosság érdekeit szem előtt tartva végzem munkámat. Amit nagyon szeretnék, az az ún. „Hulladék-udvar”, ami anyagi és egyéb okok miatt nem valósult meg eddig, de még nem adtam fel. A helyi komposztáló megvalósulását a bürokrácia akadályozza, pedig meggyőződésem, hogy szükséges.

2 Nem elegendő a lakoságnak nyújtott tájékoztatás, de az érdeklődésükkel sem vagyok elégedett – már legalább 20 éve. Sokat javíthatna munkák színvonalán, és választóink véleményalkotását is tudná befolyásolni, ha alaposabb lenne az újságokon keresztüli tájékoztatás, de főként a „helyi” TV közvetítések visszaállítása szüntethetné meg a meglévő hiányosságokat.

3 Elfogadhatónak ítélem a lakossággal kialakult kapcsolatrendszeremet; családi, baráti, régi ismeretségi alapon álló emberi kapcsolataim vannak, miután az elődeim és már 54 éve én is Jászfényszarun élek. Nekem mindenki őszintén elmondja a véleményét és ez az alapja a képviselői tevékenységemnek.

4 A) 4 B) 4 C) Majd a választópolgárok osztályoznak!

Tóth Tibor

1 Harmadik ciklusban veszek részt képviselőként a helyi önkormányzati munkában. Úgy gondolom, ebből adódóan folyamatában látom a munkánkat, tevékenységünket. A helyi lapban elképzelésemet mind a három esetben, legutóbb 2006 szeptemberében is megfogalmaztam. Visszatekintve a leírtakra, így, a ciklus felénél is vállalható mindaz, amit akkor leírtam, és továbbra is azon az úton haladok. Támogatom szavazatommal, véleményemmel azon javaslatok elfogadását, amelyek városunk fejlődését, az itt

élők javát szolgálja. Az anyagi lehetőségek ennek sokszor sajnos gátat szabnak, illetve a vélt és valós érdekeket össze kell hangolni és kompromisszumra töreksem. Ennek érdekében több esetben felvállalom a népszerűtlen, de véleményem szerint jogos kritika megfogalmazását. De tudomásul veszem, ha véleményemmel kisebbségbe maradok és a többségi véleményhez nyílt jóindulattal, segítőkészséggel viszonyulok.

A város civil közösségének sokszínűségét támogatom, egyrészt példamutatással, másrészt mások munkájának megbecsülésével. A képviselőtestület a civilek nélkül „félkarú óriás” lenne. Bekerülve az Egészségügyi, szociális és időügyi bizottságba, hetente szembesülök nehéz helyzetekkel, sorsokkal. Itt is a helyi összefogás – ahol lehetséges civilek, és az önkormányzat szakemberei – tud javítani a helyzeten. Természetesen a jogalkotóknak is felelősségük van országosan, kisebb mértékben helyileg, illetve a pénzkeretek is végesek.

A fiatalokkal való foglalkozás, törődés mindig szívügyem volt. Vallom, mi csak keretet és lehetőséget adhatunk, a kezdeményezés a fiatalokon múlik. A településfejlesztési célok továbbra is a lakossággal karöltve valósulnak meg. A lakossági és saját pénzeszközök mellé (hogy csökkenthessük ezek igénybevételét) fontos feladat a pályázati források megszerzése. A két év folyamán megnyert pályázatok száma térségi, de megyei, régiós szinten is elfogadható illetve átlagon felüli. A kezdeményező szerep természetesen elsősorban a polgármesteré, a hivatal szűkebb stábjáé, de a döntések testületi szinten többségi alapon, sokszor egyhangúlag születnek. A képviselők pedig ismereteik, lehetőségeik szerint vesznek részt ebben a munkában. Fontosnak tartom, hogy nem parttalan, önös érdekeket szolgáló vitákra folyik el az idő és az energia. Az önkormányzati intézmények is egyre jobban látják, hogy tevékenységüket vállalkozói szemléletűvé kell alakítani és fontos a pályázati lehetőség pénzük kiegészítésére. Ezen a területen van még tennivaló, a városi intézmények ilyen irányú tevékenysége igen eltérő. A fejlesztés mellett ugyanolyan fontosnak tartom a színvonalas működés biztosítását, mert ez is az itt élők érdekét szolgálja.

● A lakosság közügyek iránti érdeklődése sajnos országosan alacsony szintű. Ezen rövid időn belül változtatni nem lehet, talán 10-15 év szükséges ehhez. Jászfényszaru esetében úgy gondolom, ez az érdeklődés ha nem is kiváló, de átlagon felüli, ami a civil közösségek nagy számából, az ott folyó munkából is adódik. El kell fogadnunk, hogy a közügyek is a mindennapi élet egy szelete, mint a sport, a kultúra, a hagyományörökítés, hobbik stb. Vannak sokan, akik a napi helyi közügyekben nem akarnak részt venni (más elfoglaltság, ilyen irányú érdektelenség). A feladat az, hogy aki ez irányban behatóbban kíván tájékozódni, részt venni a munkában legyen meg a lehetősége.

Sokszor halottam már választópolgároktól, hogy azért választottalak meg, hogy képviselj nem csak az önkormányzatban, hanem minden egyéb városi rendezvényen, mert te az „én képviselőm” vagy. Ezért is tartom fontosnak, hogy a képviselő „képviseljen” ahová meghívják ünnepek, civil rendezvény stb. A választó polgár megteheti, hogy nem megy el, mert fáradt, vagy uram bocsánat a festészet nem érdekli. De véleményem szerint egy képviselő ezt nem teheti meg.

A tájékoztatás a városunkban szerintem kielégítő, két helyi lap, honlapok, hirdetések, könyvtárban, titkárságon a képviselőtestületi anyag rendelkezésre áll. A képviselők ebben a ciklusban az átlagtól is több információt, írásos anyagot kapnak, mint korábban, ez jól szolgálja a döntések jobb megalapozását. Egyre több szakembert kér fel az önkormányzat, hogy első kézből szerezzünk, ismereteket. Pl. Prof. Dr. Verebélyi Imre december 15-én 14 óra. A lehetőség adott, az érdeklődés néha nem kielégítő, de érvényes ez a civil szervezetek ilyen irányú előadásaira is. Vannak lakossági tájékoztatók, fogadó órák. A lakosság 30-40 év óta megszokta, ha valami gondja baja van nem vár vele napokat, hanem megkeresi, akiben bíz, legtöbbször a polgármestert, mert mindenki szeret a legelső emberhez menni, ez is egy „örökség” a múltból. Természetesen, ha kisebb ügyről van szó, akkor azt keresi, meg aki ezzel foglalkozik. Engem pl. színház ügyben, vagy kisebb ügyekben főleg adminisztratív segítségért.

Az önkormányzati üléseken bárki részt vehet. Tapasztalatom, hogy a környező településeken sem vesznek részt többen egy ülésen, sőt... Talán elvárható lenne, hogy az intézményvezetők szükségét érezzék a testületi ülésen való részvételen, még úgy is, ha másnap délelőtt „lecsúsztatnák” ezt az időt. Öröndetesnek tartom, hogy korábbi évektől eltérően a külsős bizottsági tagok közül sokan megtisztelik az ülést. Bizottsági előterjesztéseknél vita

esetén véleményüknek is hangot adhatnának akár a javaslatuk mellett érvelve, akár elismerve, ha kedvezőbb döntés született.

A TRIO TV közvetítését nem tartom jobbnak, mint, az újságokban megjelenő kommunikét. Az egyenes közvetítést pénzpazarlásnak tartom, nagyon sokba kerül, és a néző átkapcsolna az egyébként szokott műsorára.

● 2008. március 1-től Jászfényszaruon dolgozva napi kapcsolat van a lakossággal. A kapcsolattartás időigényes, a napi munka mellett sokszor csak munkaidő utánra, estére, hétvégére tevődik. Mivel sok helyi rendezvényen képviselem választóimat, hétvégeken is rendezvényen vagyok vagy szervezek, ezek jó alkalmat biztosítanak a kapcsolattartásra. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az önkormányzati munkáról beszélgetünk, de érintjük a város életét, a fejlesztési szükségleteket, a mindennapokat. Szeretek fiatalokkal, idősekkel beszélni. Az előzőektől új szemléletet, az utóbbiaktól bölcsességet szerezhet az ember. Mindezek együtt formálják, befolyásolják véleményemet, az önkormányzati munka kapcsán is. Természetesen a felelősség mindig a képviselőé, mert visszahivatkozásra nincs lehetőség. A képviselőnek több szempontot kell figyelembe vennie, mint egy-egy véleményt mondóknak.

● A) A saját tevékenységemet majd értékeljék a választóim. Igyekszem a kapott bizalmat megköszönni és úgy végezni képviselői munkámat, hogy cselekedeteimet a szülőhely szeretete, városunk és az itt élők iránt érzett elkötelezett lokálpatriotizmus vezérelje.

B) A képviselő testület tevékenységét nem osztályoznám, mert nyilván különböző adottságaink és lehetőségeink van, de a közös produktum a meghatározó.

C) Nem volt időm közvéleményt kutatni, de nem is tartom fontosnak, mert a következő választáskor kérdés nélkül is osztályozni fogják a munkámat.

Elnézést kérek, ha egy-egy témakörben terjedősen fejtettem ki véleményemet, nyilván ez nem alkalmas összegzésre, de egy-két mondatban pedig nem tartottam volna szerencsésnek ilyen fontos kérdésekben összecsapni véleményemet.

Zsámboki Sándor

Köszönöm, hogy a Pipafüst hasábjain az Önkormányzat képviselőtestületének tagjai is „szólhatnak”, bár az ilyen szereplés számunkra, számomra is, most még szokatlan – talán mert mi nem a „nagy” politikához tartozónak valljuk magunkat, hanem fényszarui polgároknak.

● Választási kampány a nagy ígéreteivel együtt klasszikus értelemben nem volt. Saját fogadalmam az volt, hogy tapasztalataimat, tudásomat és helyismeretemet Jászfényszaruon lakóként a józan ész diktálta módon a közösség javára fordítom: célom, amennyire tehetségem engedi, az Önkormányzat munkájának hatékonyabbá tétele, a működési folyamatok ésszerűsítése, átláthatóbbá tétele, a fenntartható fejlődés és minőségi élettér megteremtésének segítése.

Tudomásul vettem, hogy sokszínű a testület, sokféle elképzelés és akarat ütközik, így vannak kompromisszumok, vagy éppen számomra kudarcként megélt döntések, de megtanultam, hogy ezeken túl kell lépni és folytatni kell a munkát. Összességében pozitívan értékelem a választási ciklusban eddig elérteteket és biztos vagyok benne, hogy a „második féldió” még jobb lesz.

● A „csendes többség” – úgy látom – mint máshol, amíg nem érez saját érdekkörében valami számára hátrányos vagy annak vélt eseményt, nem igazán érdeklődik közvetlenül a helyi közélet iránt. Persze a helyi közélet természetes aktív és tudatos szereplői a civil közösségek, a magasabb érdekérvényesítő képességű csoportok tagjai (pl. közalkalmazottak, vállalkozók).

Fejlesztési lehetőségek? Az egyik út, hogy a közéleti információkat – illetve azok vélhetően közérdeklődésre számot tartó részét – minden elérhető módon „szolgáltatjuk” (honlap, sajtó, fogadóóra, beszélgetések útján) A másik „párhuzamos” út, hogy érdeklődés esetén kiszolgálunk mindenkit gyorsan, hitelesen és pontosan azokkal a közéleti adatokkal, tudnivalókkal, amire igényt tart, nyilván a törvényes keretek betartásával.

● Itt élek, én is a lakosság része vagyok, tehát lehetőségeim adottak, hogy a mindennapi életben folyamatos kapcsolatban legyek a lakosság tagjaival, ismerősökkel, barátokkal, rokonokkal.

Lehetőségeim biztosítottak, hogy a város, a közösség érdekei és a kisebb közösségek, személyek érdekei közötti konszenzus elérésére törekedjek. Az én felelősségem viszont, hogy a közösségi érdeket mindenkor az egyéni érdekek fölé helyezzem.

● A) 4 B) 4 C) 5

Összefújta a három hangot szél

A BaHorKa zenéje

A kezdetek

Történt egyszer, hogy a Jászság Népi Együttes egyszer csak azon vette észre magát, hogy egyszerre három népdalénekes táncol a lányok között. A furcsaság a dologban az, hogy egyik sem jászberényi. Balogh Melinda Kecskemétről jött ide táncolni, Horváth Sára Gödöllőről, Kaszai Lili pedig Jászfényszaruról. A Boldog lelkek tánca című műsorra készülve Szűcs Gábor, az együttes vezetőjének ötlete volt, hogy a három hangot meg kell szólaltatni együtt és külön-külön is. Így indult hát a közös munka a tánc-együttes berkein belül.

A sok együtténeklés új ötleteket szült és a 2007-es Csánóg Fesztiválon bemutatkozó koncertet adhattak a tábort és a fesztivál közönségének, aminek a kecskeméti Hírös zenekar biztosította a zenei kíséretét. A zenekar nevét a vezetéknevekből alkotva kapták: BaHorKa

Karády Katalin slágerei

A népzében sokféle dallamot megtanulhattak, amit szerettek énekelni, de jött egy egészen új dolog, ami megtetszett a zenekarnak. Karády Katalin slágerei és a 30-as évek muzsikája egy merész gondolatot ébresztett bennük. Zenejük el úgy, mintha népzene lenne! Így születtek meg az új BaHorKás zenék, amire Sas Roland és Mosóczy Livia a Jászság Népi Együttes táncosai készítettek egy koreográfiát Egy asszony... címmel, ami a Zalai Kamratánc Fesztiválon került bemutatásra. A produkciót a zsúri táncszínházi kategória III. helyével, Táncegyüttesi Nívódíjjal és a fesztivál Zenei díjával jutalmazta.

BaHorKa mesék, az éneklő kalendárium

A koncertek során úgy gondolták, hogy nem csak a felnőttek szíveket dobogtatják meg a népdalok világával, hanem gyerekeknek szóló előadást is készítenek, amit Éneklő Kalendáriumnak neveztek el.

Ez az előadássorozat bemutatja a jeles napok, ünnepek szokásdallamait sok játékkal és mesével. Délelőtti rendhagyó éneklő keretén belül járják az iskolákat Jászberényben és környékén.

Három a kislány

Így hárman nagyon jó barátságot kötöttek egymással és a zenével is. Sokat gyakorolnak és koncerteznek, így sorra születnek az újabb és újabb ötletek, amit hamarosan a közönség is hallani fog.

Annyit ígérhetünk, hogy nem lesznek hűtlenek a 30-as évek, a cigány és az autentikus népzenei vonulatokhoz, viszont a zenekari kíséretben változások várhatók.

December 18-19-én Jászberényben és környékén koncerteznek az Éneklő kalendárium című gyerekelőadással, aki teheti hallgassa meg őket.

Bővebb információ: www.bahorka.mlap.hu

Élménybeszámoló a mongol pusztákról

(1. rész)

2007. július 31-én a Nemzeti Múzeumban megrendezett Dzsingisz kán és öröksége és A tatárjárás című kiállításra ellátogatva, a belépőjegyek megváltásakor az a szerencse ért bennünket (Édesanyámat – Farkasné Borbély Esztert, bátyámat – Farkas Kristóf Vincét és engem), hogy mi lettünk a kiállítás 50 000. látogatói. A vakuk és kamerák kereszttüzében történt az ezzel járó ajándékok átadása. A könyveken túl egy igazán értékes utat kaptunk Mongóliába, a

meglátogatott kiállítás helyszínére, Dzsingisz kán és utódai birodalmába, az *1000 Út Utazási Iroda* jóvoltából. A közelgő tanévkezdés és az egyszerűnek nem mondható repülőjegy beszerzése körüli nehézség miatt az ölnkbe hullott ajándékot kénytelenek voltunk elhalasztani 2008-ra. Kihasználva a tavalyi évet, kutatás, útikönyvek olvasása és sok olyan ember felkutatása, felkeresése történt, akik már jártak Mongóliában.

Kiválasztottuk az alkalmas időpontot, s végül 2008. június 24-én izgatottan mentünk bátyámmal Ferihegyre, hogy telve várakozással, reményekkel és némi bizonytalansággal, megkezdjük a nagy kalandot.

Ulánbátorba, Mongólia fővárosába, nem megy közvetlen repülőgépjárat Budapestről, Moszkvában hosszabb időt kellett eltöltenünk, természetesen a reptéren, mivel egy városi beutazáshoz kevés lett volna ez

az idő. Ezen kb. 4 óra alatt megnéztük az összes boltot legalább kétszer, már ki is ábrándultunk belőlük, tehát az újabb csaknem 6 órás utat megint izgatottan vártuk. Azután 6 óra, lényegében egy helyben ülésből is elege lesz egyszer az embernek, ráadásul én aludni sem tudok rendszeren a gépen, és bár szeretek repülőzni, már vártam a leszállást. A reptéren várt ránk a szállásadónk, aki taxival jött elénk, s mivel a reptér és a város között van egy kis távolság, volt időnk szemlélni is.

Nos, azt hiszem, mindkettőnk nevében mondhatom, egy pár percig nem igazán tudtunk szólni. Előző napokban ugyanis nagy esőzések voltak, ami azonnal gyorsfolyású patakokat képez, beszakadt árkokkal, az utakon hatalmas tó-szerű pocsoltyákkal. Ezt tetézte a szürke idő, a kopár, barnás hegyek, a rendezetlen utcák. Bár felkészültünk, tudtuk, hogy nem egy nyugati helyre, hanem egy nomád életvitelt még máig őrző országba készülünk, azért hirtelen sok volt a megérkezést követő pár perc alatt ránk zúduló valóság. Igen, valami hasonlóról szóltak a visszaemlékezések, melyeket a szembesülésig talán egy kis túlzásnak gondoltunk. A szállásra érve megpróbáltuk egy kicsit kipihenni az időzónák közötti repkedést, az égi nyomásváltozásokat, de azért a városi séta sem maradha-

tott el. Ezt hosszas ablakon való kibámulás előzte meg, hogy „jajj”... de azért menjünk!

Az utcára való kilépéskor a „jajj” felerősödött bennem, mert tényleg kockázatokat rejtett magában. Mondhatjuk, hogy általá-

ban Távolságon a mi fogalmaink szerinti normális közlekedés nem az emberek erőssége, ami Ulánbátorban fokozottan igaz, így ha valaki A-ból B-be akar eljutni gyalog, akkor igazán nagy lelki erőre, bátorságra és határozottságra van szüksége. Ott ugyanis nincs olyan, hogy gyalogosnak zöld, és biztosan nem jön semmi, de ez az autókra is igaz. Azt hiszem, rájuk zúdítottak rengeteg kocsit, de nem mondták, hogy

nelmével ismerkedhetünk meg, a kezdetektől napjainkig és a Palota Múzeum, mely az egykor itt élt mongol egyházfő rezidenciája volt. A múzeumhoz közel a város ki látójaként funkcionáló szovjet hősi emlékművet is felkerestük.

Elmentünk még a színházba, ahol minden nap a mongol folklór kincseit villantják meg, korabeli öltözékekkel, így fellelhetjük a Star Wars Amidala királynéjának innen merített jelmezét is. Tehát mindez két napba belefér. A látóvalok itt ki is merülnek, ezek után tényleg a legjobb, ha minél több napot vidéken töltünk. Általában az ottani turizmussal foglalkozó emberek, így a mi szállásadónk is, legalább három féle utazást kínál. Mi a 2200 km-es Góbi túrát választottuk, ami egy 8 napos utazás volt a fővárostól délre fekvő Góbi sivatagba, de erről majd legközelebb...

Farkas Adél

KRESZ is van és index és zöld és piros is, na meg sávok. Lényegében egy 2x2 sávok út, folyamatosan 5x5-ösként működik, ami túlzásnak hat, pedig valóság.

Sajnos a központ és a szállásunk közti egyórás utat mindig gyalog kellett megtennünk, mivel ott a „tömegközlekedés” külföldinek nem ajánlott, a taxi pedig azért nem, mert ha az idegen nem tud mongolul, akkor angolul a taxis még kevésbé. Szóval szép távokat gyalogoltunk porban, mert gyakorlatilag fa már nincs, ami tisztítaná a rengeteg autót által termelt szennyet, és piszokban, mert a mongolok a legkevésbé sem környezetvédők és nem is szelektív hulladékgyűjtők. A város jórészt magas paneltömbökkel tarkított, és tapasztaltuk, hogy akár a 10. emeletről is kidobják a csokipapírt, csontot stb.

Ami azt illeti, nincs túl jó véleményem a mongol fővárosról, és hiába mondják, nem szépíti az idő. Tanácsom, hogy csak úgy utazzanak Mongóliába, hogy amilyen gyorsan csak lehet, menjenek el Ulánbátorból. Nem érdemel sokat! Van ugyan három múzeum, amit érdemes megnézni, ilyen a Természettudományi, ahol a nagy dinoszaurusz csontvázakat tekinthetjük meg. A Történelmi Múzeum, ahol Mongólia törté-

Pipafüst

Közéleti Civil Hírmondó

Kiadja:

Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság
Felelős kiadó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Szerkesztőség:

5126 Jászfényszaru, Fürst Sándor u. 1.

Fax: (57) 422-527

E-mail: info@bedekovich.hu

Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Palencsár Csaba

Készítette: az Új Berea Kft.

Tel.: 455-9080, fax: 455-9081

e-mail: ujberea.kft@chello.hu

Felelős vezető:

a Kft. ügyvezető igazgatója

ISSN 1789-6304

A lap megjelenését támogatja:

Szociális és
Munkaügyi
Minisztérium

Szociális és Munkaügyi Minisztérium

Nemzeti Civil Alapprogram

Jászágói kitekintés, szomszédolás

Iskolatörténeti gyűjtemény

A gyűjtemény Jászágó 3700 hektáros területén élő műveltségi forrásait, az iskolázását igyekszik a tárgyi emlékek közvetítésével megmutatni mintegy százéves távlatban. Emlékeztet a tanyai, falusi gyermek természetes játékvilágára, és a közel negyven évig működött ifjúsági szervezet, az úttörőcsapat ránk maradt emlékeit tárja a látogató elé.

Az iskolatörténeti rész az épület legregebbi részében található. A jobboldali falon elhelyezett térképábrázolás az ágói határ folyamatos benépesülését jelzi, az 1855-ös jásztagosítást követően. A földet akkor a 110 év előtti önmegváltásban vállalt összeg arányában véglegesen kiosztották és telekönyvezték is. Így alkalmassá vált az ideiglenes szállások helyett a huzamosabb idejű letelepedésre. Épültek is egymás után a tulajdonosok nyári lakhelyei. A bevándorolt mezői munkások meggyökeresedtek. A családok természetes szaporodása nagyméretű. A 10-15 gyermek oktatására semmi társadalmi lehetőség sincs a tanyavilágban. Pedig 1868-ban már törvény születik a kötelező népoktatásról, ám az anyagi feltételeiről nem képesek gondoskodni a hatóságok. A parasztok is érzik a hiányból eredő hátrányokat és áldozatot is vállalnak, amikor 1-1 tanyáról magániskola híre terjed. Az ágói határban 6-8 helyen is volt ilyen próbálkozás több-kevesebb ideig. A tanítást írni, olvasni, számolni tudó, jóeszű, többségében bevándorolt férfi vállalta a tanya egy helyiségében „szentmihálytól nagypéntekig”. A legismertebb ilyen tanító Szklenár János – a „csonka tanító” – 26 éven át működött. A köztisztviselőként álló ember leszármazottai ma is itt élnek közöttünk.

Ágón az első tanyai iskola 1924-ben épült Czettler Jenő országgyűlési képviselő határozat anyagi segítségével és a tanyasiak társadalmi munkájával. Az első tanítási év végén nagy ünnepélyességgel avatták, szentelték fel az első búcsúval egybe kapcsolva 1925 júniusában. Tanítója Lótos Ferenc, majd még felesége Szabó Anna. A Klébelsberg-féle országos iskolaépítési program 1926-ban indult, ennek keretében bővült egy teremmel az ágói és épült még új Gyárokon, Nagyáron, Négyzálláson. Ettől kezdve a árokszállási igazgatósághoz tartozva folyt az állami alsófokú oktatás Ágón 1952-ig, amikortól önállóságot kapott az iskola is. Két évre rá idekapcsolták a gyárokonparti és a négyzállási két tanterős iskolákat is.

1972-ben községi óvodát építenek, s ezzel teljessé válik az alsófokú oktatás Jászágón.

Miről is beszélnek a gyűjtemény tárgyai

A jobb oldalon a tárló tanulói munkafüzetekből és a tanyai ember olvasnivalóiból mutat példákat az eredeti „ponyvától” a tudományosig. Érdekes az 1931-es irkák borítójának fásítási versikéje, s ehhez kapcsolódik a tárló alatti fatönk, melynek cseméjét Horváth György tanító úr ideköltöztetésekor ültette és a bőséges barack termés sohasem érett meg rajta.

A következő tárló 50 év értesítőkönyveit és a tanulói felszerelések nevezetesebb darabjait mutatja. A takarékoságra szoktatás jó példája a tolltartóban látható kihegyezett ceruzavég. Megismerkedhetünk az

egykori „kőtáblával”, változataival és néhány más íróeszközzel a stílustól az acéltollig.

Szemben a szerény tanítói asztal mögött az átfordítható tábla, rajta mértékek tablójára még a Monarchiából. Jobbra kis harmónium, balra az elsősök „számológépe”, a nagyobbak térképei, fent a célszerűen szemléletes faliképek.

A bal oldalon a tárlókban jobbra az iskolai dokumentumokból az első tanítók írásait, a Jászvidék korabeli híradását olvashatjuk. A fölöttük levő fényképek kiváló elődeinket idézik. Balra a régi tankönyvekbe olvashatunk.

A falon levő tablók az iskola tervszerű ország ismertetésére mutat, valamint egy 15 éves testnevelési munkát dicsér. Ebben a csapatteljesítmény és a rekordok igazán követésre méltóak.

A helyiség hátsó falán levő tablók az iskola társadalmi kapcsolatait a továbbtanulás helyzetét mutatja. Alattuk az elsőpad, melyet ki is próbálhatnak s közel kerülhetnek félszázad néhány tankönyvéhez.

A kalendárium a tanyasi ember évenként megújuló olvasmánya és a legfontosabb feljegyzésekre szolgál.

A második rész

A falusi és tanyai gyermek játékaiknak világában szemlélődünk. E tárgyak jellemzői, hogy jókedvben születtek, maguk készítettek, természetes anyagúak, mindegyikben ott van az emberi élet, a jellemalakulás sok indítéka. Pl.: örül a vendégnek, a szorgalmas munka, a pontos szerkezet, a szépre törekvés, a gondolat megtestesítése, stb.

Játszunk a levegővel, földdel, vízzel, növényekkel, állattal, illetve ezek származékai-val.

Az agyag, a szappan felhasználásával gondolatok jelennek meg az alkotókedv nyomán. A fölöttük levő rekeszekben az egyes anyagok új értelmet kapnak: lódzótlabda, búzaszalma-ékszer, csontok-állatok, nád-tükör, fűzfa-síp, tők-duda-lámpás stb. nyereszkedési módok.

A rekeszes tárló a most is divatos papírmunkákra hívja fel a figyelmet, itt van fonaljáték, malom, foglálás, faragás.

A következő tárlót a kukorica anyaga tölti meg jellemzően a lányok és fiúk játékaival. Ez már pályaválasztási irányú.

Érdekesek az ördöglakatok, csúzlík, bodzapuskák, bige, ritka darab a fakorcsolya, a karika-hajtás, lovazás. A kiskosár, traktor, kereplő, bútor is foglalkozásra készít elő akaratlanul. A legfelső rekesz eszközei már a történelmi múlt ismeretében születnek (kard, fókos).

A tárlók alá pillantva az ücsü, szánka, kisciklik méltóak a figyelemre. A parasztember ezekkel örömet adott a gyermekének, s egyben nevelte is.

A gyermekszervezetek sok helyi és országos élmennyel gazdagítják a fiatalokat. Ágón 1948-ban szerveződött az úttörőcsapat „József Attila” nevével. Vezetők voltak: Horváth György, Pethes Margit, Répási Teréz, Csík István, Kácsor Ferenc, Szántó Borbála, Fellner Ferenc, Káli Margit, Buga Árpád.

Első sátorborozásuk 1958-ban Mátrafüreden volt, a továbbiak más-más helyen, esetenként társulva is. Nagy teljesítményt, kiváló edzést jelentett a vándortáborban való részvétel Herbály Eszter vezetésével,

Bakony, Pilis, Zemplén. Ezek emlékeit naplók, botok híven őrzik. Az őrök romantikus életére emlékeztetnek a jelképekkel is ellátott őrsi zászlók. Történeti központi kiadványokból és a csapat életéből is mutatunk dokumentumokat.

A csapat és egyéni élet darabjait is őrzik, jelvények, igazolványok, bélyegzők stb. formájában.

Ismerkedhetünk az úttörő élet törvényeivel, jelképeivel, a természetjárással. Érdekes a szomszéd község, Pusztamonostor „Hunyadi” csapatával való kapcsolatra a „kihívás” egy közös akcióra.

A tanulmányi munkát segítő gyűjteményekből láthatunk néhányat. Itt van példa a gyermekek színjátzó kedvére és tevékenységére. Látható az iskola első rádiója (1952), és TV készüléke (1963), s őrzik a hét törpe csákányát is.

Mozsár Lászlóné
polgármester

Harmath József:

Óriás vagy

Óriás vagy szememben

A felhők alatt,

S innen lentől csodálom tündöklő arcodat.

Testedből forró szeretet árad,

Karoddal átölelsz engem s a világot.

Szavaid papír-sziromként hullanak a földre,

Szeretni csak azt lehet,

Kire feltekintesz örökre.

Bezárni őt boldogan elnyújtózva,

Forró most tenyerem,

Füstté válsz benne,

S hulló könnyekkel zárlak lelkembe.

Bezártál váradba

Egy csodás álom után,

S kitárt karokkal várlak

Minden ébredés után.

Felnézek rád, mert szeretlek nagyon

Itt a belső világom-, neked itt hagyom.

www.harmathjosef.extra.hu
www.versiroverseny.hu

Megjelent CimballiBand új lemeze

A jászfényszaru Művészeti Iskola népzene tanára, Unger Balázs 2006-ban indította újjá a CimballiBand-et, miután több éven át muzsikált a Dresch Quartet, a Fonó Zenekar és a Magyar Állami Népi Együttes cimbalmosaként. A CimballiBand cimbalom-harmonika vezette formációja úttörő kezdeményezésnek számít a vilázenepalettáján. E két hangszer harmóniája, valamint az ezeket kísérő ének, hegedű, tambura, nagybőgő és derbuka alkotják a CimballiBand egyedi hangzásvilágát. Ez a kizárólag akusztikus hangszereken megszólaló, mély gyökerekből táplálkozó, ám nagyon is mai, friss és lendületes zene olyanokat is megragad, akik egyébként nem állnak közel a népzenehez. Talán ezért is figyelnek fel rájuk egyre többen: a zenekar 2008-ban elnyerte a budapesti Fringe Fesztivál Szakmai Fődíját. Nem sokkal ezután Oppadírda című számuk felkerült a világhírű angol Rough Guide sorozat legutóbbi válogatására, a szerb dallamokat feldolgozó Ciganskolo pedig a francia Wagram kiadó Balkan Fever válogatására.

A zenekar második lemeze Feketető címmel 2008 novemberében jelent meg. Az új dalok közös jellemzője, hogy bennük a különböző népek zenéje nem pusztán önmagukért beszélnek, inkább építőkövei egy sajátos, egyszerre archaikus és modern hangzásvilágnak, melyet ők maguk leginkább „neofolknak” neveznek. A lemez zenei rendezője Pál István „Szalonna”, a Magyar Állami Népi Együttes első primása, három dal erejéig maga is csatlakozott a zenekarhoz. A felvételeken közreműködik továbbá az amerikai Heather Throst (hegedű) és Jeremy Barnes (harmonika) távoli világokat közelítő nagyszerű alternatív népzenei duója, A Hawk and a Hacksaw (USA). A lemez borítóját négy fotóművész Feketetői vásárból készült képei díszítik, melyek tökéletes összhangot alkotnak a banda hangzásvilágával. És hogy milyen is a Feketetőt azt leírni nehéz, de a CD bevezetőszövege megpróbálkozik ezzel is:

Erdély nyugati részén, Kalotaszeg határán, egy kies kis faluban, Feketetőn (Negreni) tartják minden év októberében a vidék legnagyobb kirakodóvásárát. A háromnapos forgatagban a hagyományos állatvásártól kezdve a falusi kézműves portékákon át az ócskás műkincsekig minden megtalálható. Mázas cserepek, szöttek, varrottasok, gyönyörű, kézzel faragott fakanalak, fűszertartók, fazekak és teknők, kínai nejlon-ingek, használt mobiltelefonok és arannyal futtatott ortodox ikonok sorakoznak végtelen sorban.

Román, magyar, cigány, szerb, bolgár, német és angol szavak kavarnak, egy valamit mégis mindenki megért e bábeli zűrzavarból: a muzsika hangját. Találkozhatunk itt munténiai harmonikással, magyar hegedűssel, székely tárogatóssal, bihari tölcseres hegedűssel, sőt a szerb kólódallamok sem ritkák erre felé.

A CimballiBand második lemeze ezt a forgatagos vásári hangulatot idézi meg a maga sajátos stílusában, ami éppen olyan, mint a feketetői vásár: multról mesél, s közben nagyon is élő, eleven. „Még ha nincs is pénzed, Feketetőről akkor sem mész haza vásárfia nélkül.” – tartja a helyi mondás, és valóban, a lemezt hallgatva mindenki megtalálhatja a neki tetsző portékát: van itt régies stílusú, mives muzsika, mulatóssabb, mai vásári zene, sőt némi jazz is. A hallgató egyszer csak arra eszmél, hogy lassan minden vásárfiából választ egyet, míg végül e kavalkádos forgatagban magával ragadja a hamisíthatatlan CimballiBand muzsika...

...a mulatság kifulladásig tart, majd a hajnal közeledtével a Nap előbújik a hegyek mögül, a természet pedig ismét birtokba veszi a tájat. A következő vásárig csend száll Feketetőre és csak a legősbibbi muzsika, a Körös csobogása visszhangzik a völgyben.

Szász Márk

producer

A lemez kapható december 8-tól Budapest nagyobb hanglemez boltjaiban, valamint megrendelhető a zenekar honlapján a www.cimballiband.hu-n.

A banda tagjai:

Unger Balázs – cimbalom, ének

Wertetics Szlobodán – harmonika

Boda Gellért – hegedű

Rodek Krisztián – derbuka, tamburabács

Pataj Péter – nagybőgő

Unger Gergő – gitár

Szita Eszter – ének

**rakd ide, rakd oda,
rakd össze!**

Nálunk Te magad rakhatod össze hiteled, úgy ahogy neked a legjobb!
Igényelj K&H énhitel 2008. augusztus 30. és december 31. között!

- elengedjük a szerződéskötés díját (THM: 7,96%-15,14%)
- visszatérítjük közjegyzői díjat (számla ellenében 50 000 forintig)
- további kedvezményeinket pedig tekintsd meg a www.kh.hu oldalon

K&H énhitel

www.enhite.hu

**Jászfényszaru, Szabadság út 30.
Telefon: (06 57) 522 990**

→ K&H TeleCenter (06 1/20/30/70) 335 3355
→ www.kh.hu
→ gyors ügyek sávja → hiteltanácsadás → befektetéstervezés → biztosítások

Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek. A kondíciók módosításának jogát a Bank fenntartja. Az ajánlat és a termék részletes leírását, illetve feltételeit a vonatkozó szerződés, Általános szerződési feltételek, a K&H Bank Üzletszabályzata, valamint az aktuális hirdetés tartalmazza, melyek megtekinthetők a bankfiókokban és a www.kh.hu internetes oldalon.

„Nők egészsége, családok egysége!”

Magyarországon a második legnagyobb halálok a rákos megbetegedés. S ezen belül a nők között az első helyen a mellrák szerepel. Évente kb. 5000 új emlődagagantot diagnosztizálnak, s mintegy 2000-en halnak meg emlőrákban.

A hazánkban született lány gyermekek közül minden kilencedik előbb vagy utóbb emlődagagantatos lesz. Nyugat-Európában a betegek másfél százalékát veszítik el mellrákban, idehaza 50%-os ez az arány. Ennek pedig egyetlen oka, hogy nálunk a betegek többsége még mindig túlkésőn megy orvoshoz.

Az országban ma 39 helyen van szervezett mammográfiás szűrés. Mivel az emlőrák előfordulásának gyakorisága 45 éves kor után magasabb, a programban a 45-65 éves korosztályt vonták be. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a szűrésre invitált nők átlag csupán 42%-a jelenik meg a szűrővizsgálatokon.

Az emlőszűrő program kezdete óta felfedezett 1800 rosszindulatú dagagant több mint nyolcvan százaléka mammográfiával kimutatható, és ami a legfontosabb gyógyítható.

A Primevera Alapítvány mobil szűrőbusza az idén immár 8. alkalommal „házhöz jön”. A szűrés lehetőségét felkínáljuk.

Jászfényszaru Város Önkormányzata finanszírozza a busz letelepítési és egyéb műszaki költségeit. Kérjük a női lakosságot ha megkapja a szűrővizsgálatra a behívót saját egészsége érdekében jelenjen meg ezen a néhány percig tartó fájdalommentes beavatkozáson.

A szűrővizsgálat helyszíne változatlanul a Deák Ferenc téri Orvosi Rendelő parkolójában lesz.

A busz nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

2009. jan. 5.: 12-19 óra
2009. jan. 6.: 08-12 óra 13-17 óra
2009. jan. 7.: 08-12 óra 13-17 óra
2009. jan. 8.: 08-12 óra 13-17 óra
2009. jan. 9.: 08-12 óra 12,30-16.30 óra

Aki szeretné a vizsgálatot elvégeztetni és nincs időpontja, az a háziorvosától kérjen beutalót és telefonon jelentkezzen be a Védőnői Szolgálatnál.

A szűrővizsgálatra 350 Ft-ot hozzanak magukkal, mely az eredmény kipoztázásának a díja.

Ha a fentiekkel kapcsolatosan valakiben kérdés merül fel, hívhatja a Védőnői szolgálat munkatársait a 422-268-as telefonszámon (de. 8-10 óra között).

Védőnők

Iskolai könyvtári honlapkészítés

2008 októberére, az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapja alkalmából a Könyvtárostánárok Egyesülete és a debreceni Vörösmarty Mihály Általános Iskola és AMI közös pályázatot hirdetett iskolai könyvtárak és felhasználók, valamint a könyvtárostánárok számára, melynek célja az iskolai könyvtárak honlapfejlesztésének elősegítése volt. Olyan munkacsoportok pályázhattak, melyek minimum egy-egy könyvtáros és nem könyvtáros szaktanárból, illetve három tanulóból állnak.

Kollégámmal, Koscsák Róberttel elhatároztuk, hogy indulunk a pályázaton. Szerencsére gyorsan találtunk 3 diákot, akik szívesen csatlakoztak hozzánk.

A Városi Iskolai és Gyermekkönyvtár eddig az Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Szakképző Iskola honlapján egy menüponton keresztül volt elérhető. 2008 áprilisában elindítottuk könyvtárunk blogját, a könyvek, könyvtár és az olvasás népszerűsítése érdekében. Titkon persze azt reméljük, egyre több diák szerkeszti majd ezt a blogot, és egyre kevésbé mi, a létrehozói. Évek óta kisebb-nagyobb sikerrel csatlakoztunk az Iskolai Könyvtári Világnaphoz. A mostani felhívás nagyon elnyerte tetszésünket, és egybeesett tervezett célunkkal, hogy a könyvtárnak végre önálló honlapja legyen. A kezdeti lépéseket megtettük egy dinamikus weboldal működéséhez. Koscsák Róbert informatika tanárral és a gyerekekkel már két éve részt veszünk a ThinkQuest nemzetközi honlapkészítő versenyen. Eddigi legjobb helyezésünk országos 11. hely és nemzetközi 87. hely. A gyerekek mindig cserélődtek, hiszen eddig mindig végzős diákkal nevezünk, és ők szinte az eredményhirdetéssel egy időben elbállagtak iskolánkból.

A könyvtár honlapját most hetedikeseikkel szerkesztjük. Csapatunk tagjai szeptembertől heti 1 órában honlapkészítő szakkö-

re járnak, ahol jelenleg a flash alapjaival ismerkednek: Bohoni Beáta 7.a, Koczka Bence 7.b, Varga Dorottya 7.a osztályos tanulók. Felnőtt tagjai: Berze Lászlóné könyvtáros, oktatási informatikus, Koscsák Róbert informatika tanár.

A könyvek és az olvasás szeretetét kicsi korban kell elkezdni. A honlap kezdő oldalával az alsó tagozatos gyerekek érdeklődését is igyekeztünk felkelteni. Szerkezetileg egyszerűsége és gyors elérésre helyezték a hangsúlyt. A könyvtár működésére vonatkozó dokumentumokat könnyen elérhetővé tettük. Tartalmilag igyekeztünk webes és könyvtári eszközökkel a tanulás-hoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez segítséget nyújtani. Gyűjtjük és közkinccsé tesszük mindazokat a linkeket is, amelyek a pedagógusok és diákok érdeklődését felkeltik, előre viszik az oktatást, tanulást. Fontosnak tartjuk, hogy tudósítsunk saját programjainkról is. Nagyon szeretnénk elérni, hogy egyre több gyermekalkotás gazdagítsa honlapunkat, ennek külön menüt biztosítottunk. Az SDT elérhetőségét logójával kiemeltük. Ez sem véletlen, mivel fontosnak tartjuk szerepét. A Szirén kerecsőprogram kialakítása folyamatban van. A feltöltés, feldolgozás még tart.

A honlapon sokszor lesz majd változás, hiszen a gyakorlat teszi a mestert mesterré, és tudjuk, van még mit tanulnunk. A kezdet azonban jól sikerült, hiszen a 2. helyezést értük el a versenyen, úgy hogy a mi diákjaink voltak a legfiatalabbak, és a mi településünk a legkisebb.

Az ünnepélyes eredményhirdetés 2008. november 27-én volt Budapesten (OFI – OPKM), melyen az egész csapat részt vett. A honlap a <http://konyvtar.jaszfenyszarusuli.hu> címen érhető el.

Berze Lászlóné
könyvtáros

CSATLAKOZZON DÍJMENTESEN TÁVFELÜGYELETI RENDSZERÜNKHÖZ!

**Red Scorpions Security
Hungary Zrt.**

Jászberény, Ady E. út 37.
Tel./Fax: 06-57-407-747

Rendszerre csatlakozás díja: 0 Ft
Beüzemelési díj: 0 Ft
Installálási díj: 0 Ft
Havi távfelügyeleti díj: 0 Ft

Vagyonvédelmi riasztórendszer
szerelésből 10% kedvezmény!

Ajánlatunk új ügyfeleink részére 2008. december 31-ig érvényes.

<http://www.red-scorpions.hu>

Karácsonyi történet

(Serbán András igaz székely ember emlékének)

Mi, gyerekek, nagyon vártuk az első havat. Karácsonytájt érkeztek meg nyugat felől a szürke fellegek, s letették terhüket a hegyek koszorúja övezte völgyben, de nem olyan városias, hosszú szállingózás módján, hanem vastag bunda alá került a táj, a falu. Az iskolának akkor egyszerű vége szakadt, a szünet kezdését nem a kalendárium betűi, hanem az első hó jelentette. Mi már december eleje óta a reggeli felkelés után azonnal az ablakhoz siettünk, hogy ledörzsölve a jégvirágokat, megláthassuk az első havat, szabadságunk kezdetét.

Idén sem kellett csalódnunk. Már november végén megjelentek a fellegek, Andrásnapra már hósípká borította a Kömöge tejetét, s december közepén egy éjszaka két arasznyi hó hullott, beterített mindent, s mesevilágot varázsolta a környékre.

Hurrá! – rohantunk vissza az ablaktól, s sarokba dobva az iskolatáskát, lázasan kezdtük szőni a szüneti terveket. Kertünk vége a hegyek lábáig nyúlt, s kukoricacsutkát cipőnkre kötve vígan siklottunk a havon. Csúszkálással, ródlizással telt az idő, s este, mikor a konyhában egybegyűlt a család, hallgattuk az öregek szavát, apám, Márton tréfákozásait, a világ gondját, s körülfogott bennünket anyám szerető gondoskodása.

Kezdetét vette a sütés-főzés, a készülődés. Hamarosan itt a karácsony.

S mikor apánk egy este azt mondta, hogy másnap levágjuk a disznót, tudtuk, már csak napok vannak hátra, s esténként leszakítva a leveles naptár lapjait, mi, gyerekek, lestük azt az egyre közelebb kerülő piros betűs számot. Már a szánkozás sem volt az igazi, s amíg a férfiak az udvarban tettek-vettek az állatok körül, mi néztük a konyhaasztal köré kuporodva az anyám keze alól kikerülő mézes figurákat, cukordíszeket, apró meglepetéseket.

Titkolózni nemigen lehetett, nem is volt rá szükség. Őszinte világ volt a miénk, tiszta szándékú, egyszerű szavú.

Úgy mondták otthon: karácsonykor Jézust várjuk, hogy eljőjön hozzánk, készülünk, hogy méltónak találjon minket. S az igazi ajándékok ezek az esték voltak, amikor a család összehajolva, gyerekek és szülők közös izgalommal, tréfálkozással az eljövendő nap örömeiben készülgetett.

Egy este, hogy apám elfújta a lámpást, Dorka húgom odasúgta anyjának:

Anyá, ugye a Menyországban is így telnek az esték?

Anyám igenére már tudtuk, eljön Ő hozzánk, mint tavaly, tavalyelőtt, s amióta csak az eszemet tudom. Aznap szépet álmodtam, angyalok separték a havat a behavazott utcán.

Egy meglepetés azonban mindig volt. A fa. Ezt mindig apám hozta, de oly észrevétlen, hogy mi, gyerekek sehogy sem értettük, hogyan kerül oda az asztalra, csak lenyűgözve álltuk körül este a gyertyafényben alakot öltő karácsonyfát.

A várt reggelen apám szokás szerint fogta a fejszéjét, felvette hótápos csizmáját, s mikorra mi előkászálódunk a meleg dunyhák alól, már csak imbolygó alakját láttuk a hegynek tartva a fehér hómezőben.

A fát még az ősszel kinézte. Igaz, kicsit messze kellett mennie fel a hegyekre, de ezt az utat minden évben megtette, talán neki is le kellett tenni a gondokat, kóborolni a csendes, behavazott tájon. A hó érintetlen volt, nehezen haladt előre. Itt-ott állatnyomokat látott. A fagy megdermesztette a fákat, bokrokat, s tündérvirágokká varázsolta az erdőt. A Kömöge alatt vitt az útja, aztán fel egy dombtetőre, majd végig a

gerincen. Megismerte a helyet. Az ősszel itt kaszáltak egy réten, s már akkor látott egy kis fenyőfát. Arányos termete, dús ágai, tömött levelei, szürkészöld színe rögtön feltűnt neki, s képzeletében már látta is felöltöztetve a szoba sarkában. Ott is volt a fa egy kis beszögellésben, évszázados fenyők oltalmában. Két csapásra kivágta, majd kicsit megpihenve belakmározott tarisznyájából, amelyet anyám varrt neki, s elindult visszafelé. A megindult hóesés betemette a nyomokat, s bizony iparkodnia kellett, hogy sötétedésre visszaérjen. Baljós zúgással feltámadt a szél. Hóna alatt a fenyőfával ugyancsak különös látvány lehetett.

De ismerte a tájat, hiszen itt gyerekeskedett, s a falut is alig hagyta el. S mikor arról beszélt az unszolásunkra, hogy volt egyszer Pesten is, teljes bizonyossággal gondoltuk, hogy apánk világlátott ember. Leért a völgybe, s már erőst szürkült az idő, mikor elérte a falu első házait.

A hegyek alatt, a forrásnál – hova együtt jártunk a nyáron a többi gyerekkel vízért – kis ház állott. Egy öreg juhászé volt, kit, mivel nem csizmában járt, hanem bakancsban – mindenki Bakancsos Pista bácsinak szólított.

Rossz érzés fogta el apámat a behavazott udvar, a sötét ablakok láttán. Megnyitotta a kertajtót, letámasztotta a fát a tornácra és benyitott a házba. Pista bácsi az ágyban feküdt.

Mi van magával? – kérde apám, ahogy meggyűjtotta a világot.

Beteg vagyok, Márton – mondta az öreg. A kályha hideg volt.

Mindjárt befűtök. Zsófi majd holnap hoz meleg levest meg kóstolót.

Kiment a fészerbe, fát keresett. De csak a hó alatt talált nyirkos, korhadt fadarabokat, így a feladat reménytelennek látszott. Aztán pillantása az ajtónál lévő fára esett. A tuskóra tette a kis fenyőt, s nagyot fohászkozva apróra hasította.

Lassan pattogni kezdett a tűz, s fenyőillat töltötte be a kicsi házat. Pista bácsi megkönnyebbedett.

Akkor holnap – mondta apám búcsúzóul. Már nagyon vártuk őt. Nehéz lépteit hallva izgalom vett rajtunk erőt. Végre mindannyian együtt vagyunk idehaza.

Mikor pillantásunk fehér arcára esett, csak annyit gondoltunk, milyen hideg lehet, s újra átadtuk magunkat a várakozás bódító érzésének. Anyám néhány szót váltott apámmal, majd ünneplőbe öltözve ültünk le a konyhában, s kezdődött, amit úgy vártunk. Apám ölbe vett bennünket, s szókásunk szerint mesélni kezdett egy idegen országról, egy házaspárról, a születendő kisgyermekről, emberekről, hatalmasokról és szegényekről. Beszélt a rokonokról, a barátokról, a nélkülözökről, s percek alatt odavarázsolta elénk a falut, a múltat és a jövőt, az egész világot. Aztán énekelni kezdtünk, s mikor a kis csengő megszólalt, nagy izgalommal nyitottuk ki a szobaajtót. Az asztalon egy tányérban ott voltak a mézes és cukrozott díszek, égtek a gyertyák a tartókban, de a fa, a fa nem volt sehol.

Könnyes szemmel, kérdőn néztünk apánkra. A sarokban állt, anyával egymáshoz hajoltak, szemükben megcsillant a gyertyák fénye.

Találkoztam az úton Vele, elkérte a fát, én meg odaadtam neki, hiszen nem illik egy kérést Tőle megtagadni.

Szavai megnyugtatóan csengtek. Anyám, hogy a csend feszültségét feloldja, az ünnepi asztalhoz invitált bennünket.

Boldog karácsonyt mindenkinek – mondta, és behozta a gőzölgő levest.

Garay András

Egy év – a borok útján

„A barátsággal sosem szabad betelni úgy, mint egyéb dolgokkal: minél régebbi, annál édesebb, miként a borból is az, amelyik kiállta az idő múlását.”

(Cicero)

Köszöntöm az Olvasót, a Borisszát és a Bornemisszát egyaránt! Lassan egy éve lesz, hogy ezekkel a szavakkal kezdve megírtam az első sorokat, reménykedve, hogy a magyar kultúra ezen különleges részét megismerhessük.

Amikor egy szakasz, egy év lezárul az ember mérleget von az eltelt időszakról, az egyik serpenyőbe kerülnek a sikerek, a másikba a kudarcok, és figyeljük, hová is billen a mérleg nyelve, mi is lesz az eredmény? A „Borbaráti esték” ebben az évben hét alkalommal gyűjtött egybe embereket, hogy elinduljunk egy úton, amelynek gondolataim szerint három fontos célja volt. Egy, a magyar bor, a magyar gasztronómia fontos része, tehát illik megismernünk. Kettő, turisztika, Magyarország a borvidékeken keresztül, neves borászok segítségével. Három, a legfontosabb, az emberek együtt tölthetnek estétet, beszélgethetnek, gondolatokat ébreszthetnek, véleményeket alkothatnak, és igaz ezek nem mindig azonosak, de nem is kell hogy azok legyenek.

Számomra ez a legfontosabb, egy Társaság létrejött, és azok, akik részt vesznek ebben, ugyancsak érezzék a közösség fontosságát. Együtt vagyunk. Ez az eredmény.

Emlékezzünk együtt, hol is jártunk ebben az évben gondolatban a borok segítségével, és hol valóságban is.

Kezdtük az utazást a hozzánk legközelebbi Mátrai borvidékre, majd Simon Jóska jóvoltából Egert ismerhettük meg. Ki ne ismerné a Bérés nevet, a Bérés cseppek mellett ma már kiváló borokat is készítenek a tokaji borvidéken, Erdőbényén. Ménes,

először Ők itt, később Mi ott. Mátrai pin-celátogatás, ételek, italok, élmények. Jön a tavasz, munka, kirándulni majd ősszel újra.

Szeptember, Budai vár borfesztivál. Egy szép este, színes kavalkád, műsorok, borok, emberek, régi ismerősök és újak.

Október vége, őszi menetrend. Első két esténken fiatal házaspárokat ismerhettünk meg. Bujdosó Ferenc és párja a Balaton déli részéről jött el hozzánk. Családi borászat, szülők, gyerekek egy akaraton, egy cél érdekében. Mindenkinek megvan a feladata, dolgoznak szorgalmasan, szép eredmények mutatkoznak, kiváló borok születnek.

A következő alkalommal ugrás tovább, Szekszárd. Ez a vidék vörösboros, mondják, de vannak itt szép fehérek is. Sebestyén Csaba néhány éve még autószerelő, családi összefogás, ma már kiváló borok készítője.

Harmadik őszi est, Villány. Csak vörös, persze borról beszélünk. Új arc, újabb családi összefogás, apa, lánya, fia. Megismertünk egy embert, munkáját, gondjait, sikereit.

Szép eredmények, egységes tételsor épül fel, egyenletesség jellemzi. Tartalmas, gazdag est.

Itt az év vége és remélem, hogy majd az idei utolsó este hasonló élményeket hoz.

Liptai Zsoltot köszöntjük majd, aki a Pannonhalmi Apátsági Pincészet főborásza. Az évezredek hagyomány újra élesztése folyik nálunk szép értékeket létrehozva.

Végül kívánok e néhány sorral Mindenkinek Boldog Békés Karácsonyt!

„Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra” (Ady Endre)

Szerző?

Egy munkaerő-piaci menedzser

2008. június 17-én kezdtem el munkaerő-piaci menedzseri munkámat Jászfényszaru városában, mely főleg a hátrányos helyzetű, és a munkaerő – piacról kiszorult emberek munka-erő piacra történő vissza integrálásából, a település és annak térségének munkaerő igényéről naprakész ismeretekből, kapcsolattartás a munkaerő piaci intézményekkel, együttműködés a kistérség illetékességi területének településeinek működő közintézményekkel, helyi és cigány kisebbségi önkormányzatokkal, regionális képzőközponttal, ügyfelek munkaerő-piaci szolgáltatásokból tevődik össze.

Munkám kezdetén fontosnak tartottam, hogy a lakosság, tudomást szerezzen a tevékenységemről, ezért tájékoztató újságcikket jelentettem meg a város honlapján, a „Mi újság fényszarun?” városi és a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság által megjelentetett „Pipafüst” című újságban. Kidolgoztam a hatályos jogszabályokból a foglalkoztatást segítő támogatások rendszerét, melyet a helyi médiákban mindenki számára elérhetővé tettem.

Kiépítettem egy szociális hálót a munkaadók, munkavállalók, álláskereső, képzési intézmények, munkaügyi központ, önkormányzatok és a civilszervezetek között. Résztevőivel folyamatos kapcsolatban állok. A halló lényege, hogy összetudom hozni a munkaerő-piac résztvevőit, rálátásom van a munkaerő keresletre, kínálatra és a munkaerő-piac szereplőit a közreműködésem által megtalálják egymást.

2008. november hóig 74 ügyfél keresett meg. Ebből 40 főnek sikerült munkaszer-

ződéses munkaviszonyt létesíteni a segítségével, 7 fő élelmiszer és vegyiáru 1 fő pedig takarítói képzésen vesz részt. A tanfolyam foglalkoztatással egybekötött, sikeres elvégzése után résztvevőinek munkalehetőséget biztosít.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársával közösen szerveztünk egy álláskereső technikák tréninget a tartósan munkanélkülivé vált, a munkaerő-piacról kiszorult emberek részére a Rimóczi kastély épületében. A célunk az volt, hogy a tréningen elhangzott ismereteket elsajátítsák és az állásinterjúkon ezt használják. A tréning az önéletrajz írást, a konfliktus kezelést, és a kapcsolattartás szabályait tartalmazta.

Folyamatosan részt veszek munkaerő-piaci, a foglalkoztatással kapcsolatos, és a kisebbségeket érintő pályázatokban, műhelymunkákon, megbeszéléseken. Rendszeresen figyelem azokat a lehetőségeket amelyekben a lehetőség felmerül a képzésre, átképzésre, foglalkoztatásra.

Jelenleg egy work-shoop (álláskeresői börze) megszervezésének előkészítésén, megszervezésén dolgozom.

További terveim között a Regionális Munkaügyi Központ részére olyan tájékoztató információ eljuttatása az eredményesebb pályázások érdekében, amely Jászfényszaru Város település szociális, oktatási, és munkaerő igényét jellemzi. Ennek azért látom szükségét, mert a kiírt pályázatokban elérni kívánt célok a településen már megvalósultak, de a tovább és előrelépésre ezek a pályázatok nem adnak lehetőséget.

Mezei Zsolt

Volt egyszer egy Aranycsapat

Most a Magyar Labdarúgás Napja után talán sokaknak a londoni 6:3-as győzelmünk ugrik be, pedig Jászfényszarun is volt Aranycsapat – ugyanígy csupa NAGYBE-TŰVEL.

Körülbelül két éve, még bukkott sportvezető koromban felhívott Szécsényi Zoltán, hogy a nagypapája padlásán rendezkedve érdekes dolgokra akadt. Elhozta a megsárgult fényképes papírokat, amiket jobban megnézve kiderült, hogy azok a II. világháború utáni legendás fényszaru futballcsapat játékosainak az igazolásai. Tizenegy igazolást kaptam mely számomra kincset érő, mert több mint hatvan év távlatából tekintenek rám a fiatalaberek.

Mivel én „gyüttmentnek” számítok és tíz év alatt nem tettem annyi ismeretségre szert, hogy tudhassam kikről is van szó, elhatároztam, hogy utána járok a játékosoknak, mert annyit az öregektől még én is hallottam, hogy „bezzeg a régiek, a Girtlerék”.

Sajnos a játékosok közül már nincs közöttünk senki, de ezen nagy idők egyik utolsó szemtanúja Csuka Béla bácsi még jó egészségnek örvend, így ígérem, hogy következő számunkban már olvashatják kedves olvasóink a vele készült interjút. Egyben kérek mindenkit akiknek a képekről észébe jut valami kérem jelentkezzenek szerkesztőségünkben és segítségükkel

talán nem veszik az idő homályába a BOTOND FC.

Külön köszönet Keresztessy Jánosnak és Berze Lászlónénak, hogy sikerült megmen-teni az igazolásokat a technika vívmányai és hozzáértésük által.

Matécsa László Csaba

Barna Sándor (sz. 1919)

Dobák János (sz. 1930)

Girtler István (sz. 1923)

Girtler Kálmán (sz. 1925)

Hazay Béla (sz. 1932)

Kuti György (sz. 1921)

Kiss László (sz. 1924)

Palócz Imre (sz. 1934)

Palócz Sándor (sz. 1931)

Török Imre (sz. 1921)

Varga György (sz. 1933)

Meghívó könyvbemutatóra

„A sport arra tanít, hogy becsületesen győzzünk, vagy emelt fővel veszítsünk.
A sport tehát mindenre megtanít.” (Hemingway)

Jászfényszaru Város Önkormányzata
Fényszaruiai Baráti Egyesülete „Jászfényszaruért” Alapítvány
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
a 2008. december 22-én (hétfőn) 16 órakor kezdődő
könyvbemutatóra.

Helye: Jászfényszaru Városháza Díszterme (Jászfényszaru, Szabadság tér 1.)

Bemutatóra kerül: Zsámboki László: Jászfényszaru diáksportjának története

A bemutató vendégei:

Bali Imréné Boros Magdolna, II. Nyári Úttörő Olimpia, 1966, aranyérmes súlylökő
Páldiné Pál Ilona, olimpikon, tanár, Hatvan Város Díszpolgára
Tóth Gábor, II. Nyári Úttörő Olimpia, 1966,
ezüstérmes súlylökő, országgyűlési képviselő, polgármester

A beszélgetést vezeti: Tóth Tibor, felelős kiadó, a FÉBE elnöke

Közreműködik: A Napsugár Gyermekszínpad

A karácsonyi menü

Manapság hajlamosak vagyunk a karácsonyt egyfajta erőpróbának felfogni, így aztán mindenyagilag, mind fizikailag a végletekig hajszolt háziasszonyként rogyunk a fa alá, és talán az ízeket, és az illatokat sincs erőnk érezni. Csak arra vágyunk, hogy végre kiereszthessünk. Pedig a karácsony nem elvárás, hanem ünnep. Ilyenkor éppen elegendő, ha – mint mi magunk is – ételeink ünnepi „köntöst” kapnak, valami aprósággal „megbolondítjuk” az ismert ízeket anélkül, hogy belefeszül-nénk mindenféle kacifántos recept megvalósításába.

Kicsivel nehezebb a helyzet azoknál a családoknál, akiknél a hagyomány nagy vendégjárást feltételez, esetleg húsz fős, nagy közös családi ebédeket kell legyártani. Ott bizony készülni kell, az ünnepet, a praktikumot, és a pénztárcát összehangolva.

Ünnepi menük és szokások Európában

Svédországban természetesen hal (is) kerül az ünnepi asztalra, a vajás-hagymás pácolt ponty, a Lutfisk A hagyománytisztelő lengyelek 12 fogást esznek végig, a 12 apostol emlékére, a fogások egyike a mágikus erejű halleves. A franciák karácsonyi étkei között szerepel a libamáj és a híres karácsonyi fatörzs is. Olaszországban tartományként más és más a menü. A legérdeke-sebb süteményt Nápolyban eszik: a mandulából készült Roccoco kekszet vörösborba, méghozzá a Lacrima de Gesu-ba (Jézus könnyei) mártogatják.

A hagyományos magyar menü

A magyar asztalok hagyománytisztelő étel-sorában három fontos étel szerepel: a halászlé, a káposzta és a bejgli. Ezek variációi, illetve a hal különféle változata tartozik még az ünnepi ételek közé. A levesek közül szóba jöhet még az illatos borleves, vagy a gesztenyekrém leves. A sütemények között pedig a legtöbb család asztalára kerül mézeskalács.

Az angolszász hagyományok és az étke-

zési kultúra változása miatt manapság sok helyen pulyka (is) kerül az asztalra. A hálaadás madarát azonban nem a klasszikus módon, egészben, hanem csak – mondjuk a mellét töltve találjuk. Ugyancsak a modernizmus hozta, hogy sok helyen hideg saláták és hideg sülték szerepelnek az ünnepi menüben. A nagy közös családi ebéd-re sok háziasszony készít narancsos kacsasültet és különféle varázslatos tortát.

Ételek ünnepi ruhában

Az ünnepi menüben szereplő rántott húst készítsük el ezúttal gyümölcscsel! Vagy asztalt szilvával és sajttal készítsünk kis húshengert, ezt panírozzuk és rántsuk ki. Ünnepi rántott hús lehet még a panír gazdagítása, szeletelt mandulával, vagy reszelt sajttal, esetleg dióval. Kiváló ünnepi éték például a mandulás rántott halfilé. Ajánlom a borkrémleves, mert gyorsan elkészíthető és hidegen tálalható:

Karácsonyi borkrémleves

Hozzávalók:

- 4 db szegfűszeg,
- őrölt fahéj,
- 1/2 citrom,
- 400 ml tokaji édes szamorodni,
- 120 g cukor,
- 8 db tojássárgája,
- 400 ml tejszín

Elkészítés:

800 ml vizet a szegfűszeggel, a fahéjjal és a citrommal ízesítve felforraljuk, majd hozzáöntjük a bort és beforraljuk. Négy tojássárgáját a cukorral habosra keverjük. Majd a leveshez adjuk és állandó keverés közben még egyszer felforraljuk. A tűzről le vesszük, és ugyancsak állandó keverés közben hozzáadjuk a 300 ml tejszínnel elkevert maradék tojássárgáját. A kihűlt levest hűtőbe tesszük.

Tálaláskor a maradék tejszínből vert tejszínhabbal díszítjük, és meghintjük lehetni őrölt fahéjjal.

A Molnár Méhészeti receptgyűjteményéből

„Unokaváró” mézes süti

Hozzávalók:

- 2 db egész tojás
- 1 bögre (4 dl) méz
- 1 bögre tej
- 1/2 bögre kristálycukor
- 1 evőkanál zsír
- 1 evőkanál margarin
- 1 teáskanál szóda-bikarbóna
- 1 teáskanál fahéj
- csipet só

A hozzávalókat robotgéppel összekeverjük. Hozzáadunk darabolt diót, mazsolát, darabolt csokit, narancs-, vagy citromhéjdarabkákat, egyéb csemegét – fantázia szerint –, s annyi lisztet, hogy piskótaszerű tésztát, masszát kapjunk. Kizsírított lisztezett tep-sibe öntjük. A tetejét megszórjuk kristály-cukor és darabos dió keverékével. (A cukor sütéskor szép fényt ad a süteménynek.) Elő-melegített sütőben 20-25 perc alatt megsül. Gyorsan elkészül és nem lehet elrontani.

Ajánlotta:

Zsoldos Sándorné Eszter
óvónő

Mézes puszedli

Hozzávalók:

- 50 dkg liszt
- 25 dkg méz
- 10 dkg porcukor
- 12 dkg margarin
- 2 egész tojás
- 1 kávéskanál szóda-bikarbóna
- 1 mokkáskanál szegfűszeg
- 1 mokkáskanál őrölt fahéj

A hozzávalókat a liszt kivételével alaposan összekeverjük, majd hozzáadjuk a lisztet és jól összedolgozzuk (kicsit ragad). Néhány órára vagy egész éjszakára hűtőben pihen-tetjük. Kisujjnyi vékonyra nyújtjuk, kerek szaggatóval kiszaggatjuk. Tetejére diót, mandulát vagy mogyorót nyomunk. Lisz-tezett tepsiben világosra sütjük. Azonnal puha.

Ajánlotta:

Szerdahelyi Gáborné Évike
tanítónő